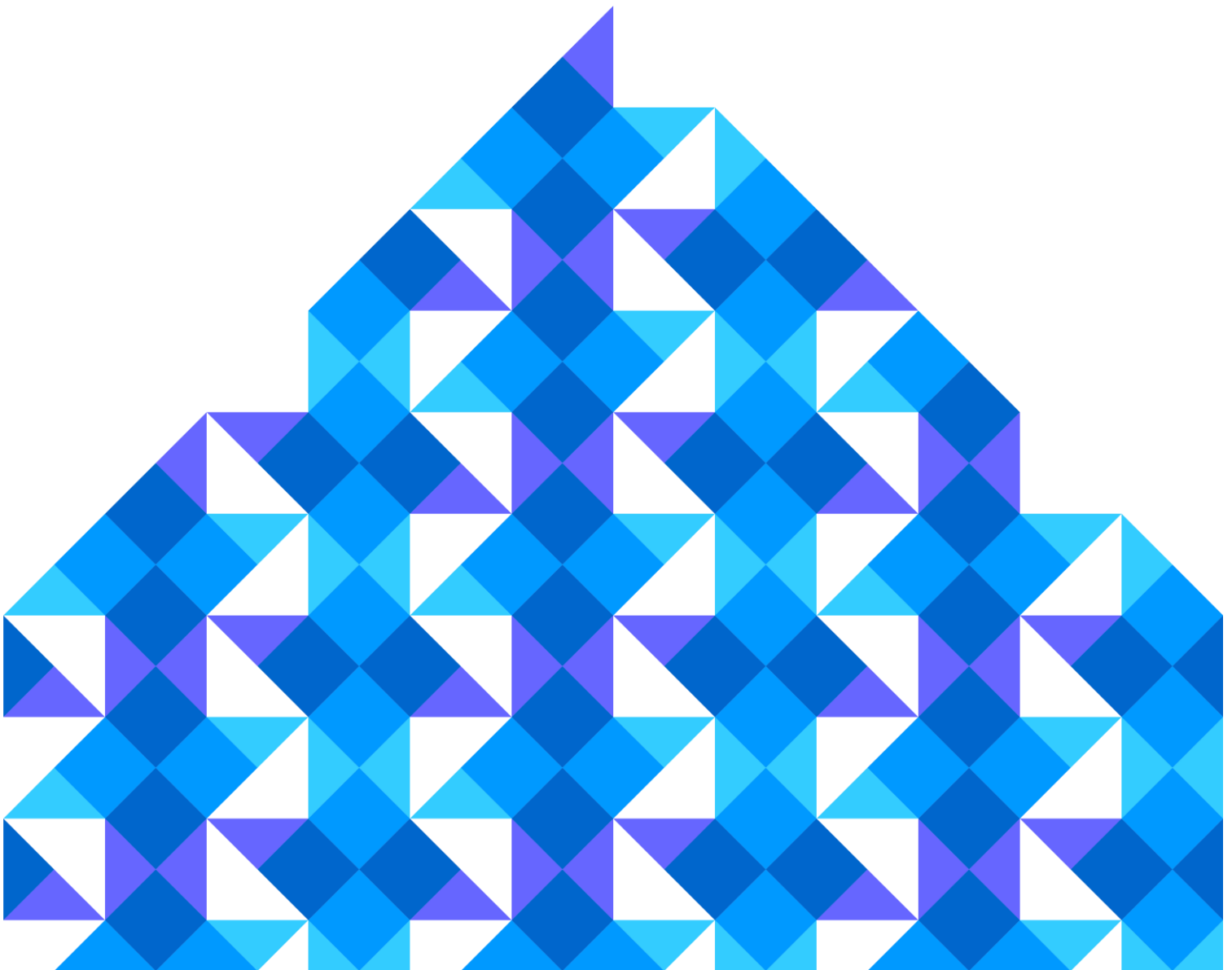

Slutredovisning av uppdraget att se över översättningen av FN- kommitténs rekommendationer till Sverige

Myndigheten för delaktighet arbetar med att främja, guida och stödja samhällets aktörer att genomföra sina uppdrag utifrån hela befolkningens behov och förutsättningar.

Myndigheten för delaktighet, 2026
Slutredovisning av uppdraget att se över översättningen av FN-kommitténs rekommendationer till Sverige

Nummer 2026:17
ISBN: 978-91-990306-8-5

Publikationen finns att ladda ner från myndighetens webbplats www.mfd.se.
Alternativa format kan beställas från Myndigheten för delaktighet.

E-post: info@mfd.se
Telefon: 08-600 84 00

Förord

I regleringsbrevet för 2026 fick Myndigheten för delaktighet (MFD) regeringens uppdrag att i dialog med funktionshindersorganisationer se över den svenska översättningen av de rekommendationer som Sverige mottog efter dialogen med FN:s kommitté för rättigheter för personer med funktionsnedsättning våren 2024. Uppdraget omfattade även att lämna förslag på nödvändiga rättelser i översättningen.

Uppdraget har genomförts i dialog med funktionshindersorganisationer och Institutet för mänskliga rättigheter. Genom deltagarnas sakkunskap och erfarenheter har ett antal centrala frågor identifierats som rör terminologi och översättning av centrala begrepp. MFD vill rikta ett särskilt tack till de organisationer som deltagit i arbetet och bidragit med stort engagemang.

Rapporten innehåller MFD:s förslag till rättelser av den svenska översättningen av FN-kommitténs rekommendationer. Det är av stor betydelse att rekommendationerna från FN:s kommitté för rättigheter för personer med funktionsnedsättning översätts på ett korrekt och konsekvent sätt. Rekommendationerna utgör ett viktigt underlag för det fortsatta arbetet med att genomföra konventionen, och för att stärka rättigheterna för personer med funktionsnedsättning i Sverige.

MFD välkomnar ett fortsatt uppdrag att ta fram versioner av den reviderade översättningen i olika tillgängliga format, efter att Regeringskansliet har tagit ställning till en ny version av översättningen.

Liljeholmen i juni 2026

Anders Kessling
Generaldirektör

Innehåll

Sammanfattning	5
Inledning	6
Uppdragets genomförande	7
Utgångspunkter och avgränsningar	7
Dialog med funktionshindersorganisationer	8
Centrala principiella frågor i arbetet	9
Särskilda medskick från funktionshindersorganisationerna	10
Fortsatt hantering.....	11
Förslag på rättelser	12
Noteringar från översättningsprocessen	64
Referenser	66

Sammanfattning

I regleringsbrevet för 2026 fick Myndigheten för delaktighet (MFD) i uppdrag att se över den svenska översättningen av de rekommendationer som Sverige mottog från FN:s kommitté för rättigheter för personer med funktionsnedsättning efter dialogen med Sverige 2024. Uppdraget skulle genomföras i dialog med funktionshindersorganisationer och omfattade att identifiera behov av rättelser, samt lämna förslag på nödvändiga ändringar i översättningen.

Arbetet har genomförts genom en systematisk jämförelse mellan den svenska översättningen och det engelska originalet. Utgångspunkten har varit att säkerställa språklig precision, terminologisk konsekvens och att den svenska texten korrekt återger kommitténs bedömningar och rekommendationer.

Översynen har genomförts i nära dialog med funktionshindersorganisationer och Institutet för mänskliga rättigheter. Arbetet har bestått av samråd och löpande gemensamt arbete i digitala arbetsdokument där deltagarna lämnat synpunkter och förslag till rättelser.

De föreslagna rättelserna rör huvudsakligen tre områden: centrala termer och begrepp, ordval som påverkar rekommendationernas innebörd samt felstavningar och andra korrekturfel. I arbetet har särskild vikt lagts vid att säkerställa konsekvens främst i förhållande till översättningen av föregående rekommendationer från FN-kommittén, konventionens allmänna kommentarer och etablerad terminologi inom funktionshinders- och människorättsområdet.

I dialogen med funktionshindersorganisationerna har flera frågor om översättningens begriplighet och terminologi identifierats. Det gäller bland annat hur begreppen *disability* och *impairment* bör översättas till svenska, hur människorättsmodellen av funktionshinder kommer till uttryck i översättningen samt användningen av begreppen inkorporering och införlivande av konventionen i relation till svensk rätt. I samtliga fall har utgångspunkten varit att förbättra översättningens begriplighet och tydlighet.

Rapporten innehåller MFD:s samlade förslag till rättelser av översättningen. Förslagen redovisas i tabellform där det engelska originalet, befintlig svensk översättning och föreslagna rättelser synliggörs.

Inledning

I mars 2024 genomfördes Sveriges andra dialog med FN:s kommitté för konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning om hur Sverige efterlever konventionen. Efter dialogen skickade kommittén i april kommentarer och rekommendationer till Sverige, som översattes till svenska av Regeringskansliet¹.

I maj 2024 fick Myndigheten för delaktighet (MFD) i uppdrag att informera om och inhämta berörda aktörers synpunkter om rekommendationerna². Inom ramen för uppdraget publicerade MFD den svenska översättningen i olika tillgängliga format: svenskt teckenspråk, punktskrift, samt lättläst. Under genomförandet av uppdraget framkom bland annat från funktionshindersorganisationer att delar i översättningen ansågs vara felaktigt översatta. MFD skickade under hösten 2025 förslag på mindre korrigeringar till Socialdepartementet.

I regleringsbrevet för 2026 fick MFD i uppdrag att i dialog med funktionshindersorganisationer se över den svenska översättningen av de rekommendationer som Sverige mottog i mars 2024 från FN:s kommitté för rättigheter för personer med funktionsnedsättning och lämna ett förslag på nödvändiga rättelser. Uppdraget slutredovisas genom denna rapport.

¹ Myndigheten för delaktighet (2024), *Sammanfattande kommentarer avseende Sveriges kombinerade andra och tredje periodiska rapport*.

² Regeringen (2024), *Regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende Myndigheten för delaktighet*, S2024/01020, Ändringsbeslut 2024-05-16.

Uppdragets genomförande

Utgångspunkter och avgränsningar

MFD har genomfört uppdraget genom att systematiskt jämföra den svenska översättningen med det engelska originalet. Arbetet har utgått från två huvudsakliga mål: att uppnå språklig precision och att säkerställa att den svenska texten på ett korrekt och konsekvent sätt återger kommitténs bedömningar och rekommendationer.

Nödvändiga rättelser

Uppdraget har varit att se över den befintliga översättningen och lämna förslag på nödvändiga rättelser. Arbetet har därför krävt vissa avgränsningar. De föreslagna rättelserna utgår främst från översättningen av kommitténs rekommendationer från 2014 och konventionens allmänna kommentarer. Särskild vikt har lagts vid att översättningen ska vara konsekvent i förhållande till dessa dokument. I arbetet har även formuleringar i rekommendationer från andra FN-kommittéer beaktats, exempelvis FN:s kommitté för barnets rättigheter.

Förslagen till rättelser består i huvudsak av rättelser utifrån tre kategorier:

- **Centrala termer och begrepp.** Här har fokus legat på att säkerställa terminologisk konsekvens och korrekt återgivning av etablerade begrepp inom funktionshinders- och människorättsområdet. Exempel på sådana termer och begrepp finns i avsnittet ”Centrala principiella frågor i arbetet”.
- **Ordval som riskerar att förskjuta innebörden i rekommendationen.** I den befintliga översättningen förekommer återkommande ordval som gör att innebörden inte återges fullt ut, eller blir mer nedtonad än i originaltexten.
I denna kategori föreslås rättelser för att den svenska översättningen bättre och mer korrekt ska återge originalets innehåll. Ett sådant exempel är ordet *ensure*, som i nuvarande översättning genomgående översätts med *se till att*. I förslaget till rättelse föreslås att det istället ska översättas med *säkerställa*. Ett annat exempel i denna kategori är att *monitoring* föreslås översättas med *övervakning* i stället för *uppföljning*, för att mer korrekt återge originaltextens betydelse.
- **Felstavningar och andra korrekturfel.** Denna kategori omfattar skrivfel, språkliga inkonsekvenser och formfel som påverkar textens läsbarhet och kvalitet. MFD har i huvudsak föreslagit dessa rättelser i kombination med rättelser från någon av de två första kategorierna.

I översynen av översättningen har MFD också uppmärksammat att översättaren i ett antal punkter³ har lagt till information som inte framgår i det engelska originalet, till exempel genom att skriva ut titlar på utredningar. När detta förekommit har den tillagda informationen tagits bort för att den svenska översättningen bättre ska återge den engelska originaltexten.

Dialog med funktionshindersorganisationer

Utarbetandet av förslag till rättelser av översättningen har skett i nära dialog och samarbete med ett antal funktionshindersorganisationer. Samarbetet har skett genom fyra samråd och däremellan löpande arbete i gemensamma digitala arbetsdokument.

Deltagande organisationer

Till ett inledande möte i mars 2026 bjöds funktionshindersorganisationer på riksnivå in som deltagit i MFD:s tidigare uppdrag om att sprida information om samt inhämta kunskap om FN-kommitténs rekommendationer. MFD informerade också om uppdraget vid myndighetens funktionshindersråd i mars 2026.

De funktionshindersorganisationer som varit delaktiga i uppdragets genomförande är:

- Delaktighet, handlingskraft, rörelsefrihet (DHR)
- Funktionsrätt Sverige
- Independent Living Institute (ILI)
- Riksföreningen JAG
- Synskadades Riksförbund (SRF)

Utöver funktionshindersorganisationerna har Institutet för mänskliga rättigheter deltagit i dialogen.

Samrådets genomförande

I mitten av mars 2026 hölls ett inledande digitalt möte där MFD informerade om uppdraget och dess innehåll, följt av gemensam diskussion kring innehållet och förslag på samarbetsupplägg. Därefter upprättades ett gemensamt dokument där alla involverade kunde lägga in förslag på rättelser av den befintliga översättningen och föreslå prioriterade rättelser.

Det inledande mötet följdes av ett fysiskt möte i myndighetens lokaler cirka två veckor senare. Därefter genomfördes tre digitala avstämningsmöten i mars och april. Mellan mötena arbetade deltagarna vidare i det gemensamma

³ Detta gäller översättningen av rekommendationerna 13f, 14f, 22a, 23a, 28a, 33b, 35b och 58a.

arbetsdokumentet. Under mötena diskuterade representanter från funktionshindersorganisationerna, MFD och Institutet för mänskliga rättigheter olika termer och begrepp med fokus på prioriterade rättelser och principiellt svåra frågor.

Centrala principiella frågor i arbetet

Utöver språkliga och terminologiska rättelser innehåller förslagen även rättelser av mer principiell karaktär som har identifierats i dialogen med funktionshindersorganisationerna.

Människorättsmodellen av funktionshinder

En central fråga rör vikten av en korrekt översättning och förståelse av begreppet *the human rights model of disability*, på svenska människorättsmodellen av funktionshinder. Funktionshindersorganisationerna har framhållit att kommittén i dialogen samt i sina rekommendationer, särskilt i punkt 6, ger uttryck för att förståelsen för modellen brister på flera nivåer i Sverige, både i rättstillämpning och i utformningen av politik och insatser. Detta menar de får konsekvenser för hur konventionens bestämmelser tolkas och genomförs i praktiken.

MFD har genomgående korrigerat översättningen av begreppet i dokumentet från *den på mänskliga rättigheter grundade synen på funktionsnedsättning till människorättsmodellen av funktionshinder*.

Funktionsnedsättning och funktionshinder

En central fråga som också varit föremål för diskussion i dialogen med funktionshindersorganisationerna är hur *disability* ska översättas till svenska. Begreppet är inte entydigt och saknar en tydlig svensk motsvarighet som fullt ut fångar innebörden i konventionen.

Översättningen av *disability* har varit särskilt central i punkt 5 och 6, som bland annat rör definitionen och förståelsen i diskrimineringslagen. I punkt 5 uttrycker kommittén oro för en återgång till den medicinska modellen på många rättsområden, och betonar att definitionen av *disability* i diskrimineringslagen inte enbart ska utgå från individens funktionsnedsättning, utan även omfatta de hinder i samhället som skapar funktionshinder. I punkt 6 rekommenderar kommittén att definitionen ska harmoniseras med människorättsmodellen av funktionshinder, och förstås som resultatet av samspelet mellan funktionsnedsättning och socialt konstruerade hinder. Enligt människorättsmodellen av funktionshinder uppstår funktionshinder i samspelet mellan individ och omgivning. Det är alltså samhällets hinder som begränsar individen, inte funktionsnedsättningen i sig.

Mot denna bakgrund har MFD i föreslagna rättelser så långt som möjligt översatt *disability* med funktionshinder, i enlighet med människorättsmodellen av funktionshinder. I de fall där originaltexten syftar på individens funktionsförmåga

eller medicinska tillstånd används istället funktionsnedsättning, som översättning av *impairment*.

I översynen har flera exempel identifierats där *disability* i översättningen tillskrivs individer genom formuleringar som ”personer med funktionsnedsättning”, trots att originaltexten avser funktionshinder.⁴ Översättningen flyttar därmed fokus från samhälleliga hinder till individen. Även i dessa fall föreslår MFD att översättningen ändras till funktionshinder för att bättre motsvara originalets innebörd och för att vara förenlig med människorättsmodellen av funktionshinder.

Ett undantag från denna princip är den etablerade termen *persons with disabilities*, som i sammanhanget bör översättas till personer med funktionsnedsättning.

Inkorporering och införlivande

En annan fråga av principiell betydelse gäller hur formuleringen *incorporate the Convention into Swedish law*⁵ bör översättas till svenska.

Funktionshindersonsorganisationerna har i dialogen betonat att kommittén med denna rekommendation avser att konventionen ska inkorporeras i svensk lagstiftning, snarare än införlivas i mer allmän betydelse. Denna tolkning stöds av att kommittén i denna rekommendation hänvisar till sina tidigare sammanfattande slutsatser från 2014 där motsvarande terminologi används. MFD har särskilt beaktat behovet av att säkerställa en konsekvent och korrekt terminologi i den svenska översättningen och föreslår därför att *incorporate* översätts med *inkorporera*.

Särskilda medskick från funktionshindersonsorganisationerna

I översynen av rekommendationerna har funktionshindersonsorganisationerna identifierat behov som rör översättningen, men som inte bedömts rymmas inom detta uppdrag. Dessa redovisas nedan.

Behov av översyn av svensk översättning av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Samtliga funktionshindersonsorganisationer som varit involverade i översynen av översättningen har framfört att det finns ett behov av att se över den svenska översättningen av konventionen i sin helhet. Skälet är att terminologin har utvecklats sedan den ursprungliga översättningen togs fram. De menar att en översyn skulle bidra till att den svenska översättningen av konventionen bättre skulle överensstämma med de svenska översättningarna av allmänna kommentarer

⁴ Ett sådant exempel är översättningen av *disability justice strategy* i rekommendation 30.

⁵ Rekommendationerna 7b och 8b.

samt med idag etablerad terminologi. I en sådan översyn efterfrågas en genomgång av centrala begrepp som är återkommande i både konventionen, rekommendationerna och allmänna kommentarer. Exempel på sådana begrepp är *disability*, *reasonable accommodation* och *universal design*.

Access to justice är ett annat begrepp som funktionshindersorganisationerna lyft ett behov av att se över, och där översättningen kan behöva uppdateras utifrån idag etablerad terminologi. En idag vanligt förekommande översättning av begreppet är ”tillgång till rättvisa”, som idag används i många sammanhang. MFD har dock i samråd med funktionshindersorganisationerna valt att inte ändra begreppet i denna översyn, då ”tillgång till rättssystemet” är den befintliga översättningen av titeln på artikel 13 i konventionen och även den vanligast förekommande översättningen i allmän kommentar nr 6 om jämlikhet och icke diskriminering⁶.

Vikten av att sprida rekommendationerna på nytt

Funktionshindersorganisationerna föreslår att det i samband med att en ny översättning publiceras genomförs en satsning för att sprida rekommendationerna på nytt. De föreslår också ett särskilt fokus på att introducera och öka kunskapen om människorättsmodellen av funktionshinder samt att kunskapsspridning om allmän kommentar nummer 6 ska ingå.

Fortsatt hantering

MFD välkomnar ett fortsatt uppdrag att tillgänglighetsanpassa den reviderade översättningen i olika format, efter att Regeringskansliet har tagit ställning till en ny version av översättningen.

MFD uppskattar kostnaden för ett sådant arbete till drygt 200 000 kronor.

⁶ Myndigheten för delaktighet (2020), *Allmän kommentar nr 6 om jämlikhet och icke diskriminering*.

Förslag på rättelser

I detta avsnitt lämnar MFD förslag på rättelser i översättningen av FN-kommitténs rekommendationer som myndigheten har bedömt vara nödvändiga.

Rek	Original engelska	Befintlig översättning	Nytt förslag
1	The Committee considered the combined second and third periodic reports of Sweden at its 700th and 701st meetings, held on 11 and 12 March 2024. It adopted the present concluding observations at its 714th meeting, held on 20 March 2024.	Kommittén behandlade Sveriges kombinerade andra och tredje periodiska rapport vid sitt 700:e och sitt 701:a möte, vilka ägde rum den 11 respektive 12 mars 2024. Dessa sammanfattande kommentarer antog kommittén vid sitt 714:e möte, som hölls den 20 mars 2024.	Kommittén behandlade Sveriges kombinerade andra och tredje periodiska rapport vid sitt 700:e och sitt 701:a möte, vilka ägde rum den 11 respektive 12 mars 2024. Dessa sammanfattande slutsatser antog kommittén vid sitt 714:e möte, som hölls den 20 mars 2024.
4d	Incorporation of the Convention on the Rights of the Child into the State party's national law, in 2020.	Att konvention om barnets rättigheter år 2020 införlivades med konventionsstatens nationella rättsordning.	Att konventionen om barnets rättigheter år 2020 inkorporerades i konventionsstatens nationella rättsordning.
5	The Committee is concerned about a gradual return to the medical model in many areas of the law, in particular in the social security and disability support systems and that the definition of disability in section 5 (4) of the Discrimination Act of 2008 is solely focused on the impairments and does not extend to the societal barriers resulting in disabilities.	Kommittén är oroad över att det har skett en successiv återgång till den medicinska modellen på många rättsområden, särskilt inom systemen för social trygghet och stöd till personer med funktionsnedsättning, och över att definitionen av ”funktionsnedsättning” i 1 kap. 5 § 1 st 4 diskrimineringslagen (2008:567) uteslutande fokuserar på funktionsned-	Kommittén är oroad över en gradvis återgång till den medicinska modellen på många rättsområden, särskilt inom socialförsäkringssystemet och funktionshinderstödsystemen, och över att definitionen av funktionshinder i 1 kap. 5 § 1 st 4 i diskrimineringslagen (2008:567) enbart är inriktad på funktionsnedsättningar och inte omfattar

		sättningar begränsningarna och inte de hinder i samhället som leder till funktionshinder.	de hinder i samhället som leder till funktionshinder.
6	The Committee recommends that the State party harmonize the definition of disability in laws and policies with the human rights model of disability and revise, in particular, the definition of disability in the Discrimination Act as the result of the interaction between impairment and socially constructed barriers.	Kommittén rekommenderar att konventionsstaten ska se till att ”funktionsnedsättning” i lagar och politik definieras på ett sätt som stämmer överens med den på mänskliga rättigheter grundade synen på funktionsnedsättning. I synnerhet rekommenderar kommittén att konventionsstaten ska ändra definitionen av ”funktionsnedsättning” i 2008 års diskrimineringslag så att den definitionen avser resultatet av samspelet mellan funktionsnedsättning och socialt konstruerade hinder.	Kommittén rekommenderar att konventionsstaten harmoniserar definitionen av funktionshinder i lagar och politik med människorättsmodellen av funktionshinder, och i synnerhet reviderar definitionen av funktionshinder i diskrimineringslagen som ett resultat av samspelet mellan funktionsnedsättning och socialt konstruerade hinder.
7a	The Committee is concerned that: (a) The budget for measures to implement the economic, social and cultural rights guaranteed by the Convention has decreased as a percentage of gross domestic product over an extended period of time;	Kommittén är oroad över följande: Att anslagen till åtgärder för förverkligande av de ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter som konventionen garanterar under längre tid har minskat som procentandel av BNP.	Kommittén är oroad över att: anslagen till åtgärder för att förverkliga de ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter som garanteras i konventionen har minskat som procentandel av bruttonationalprodukten under en längre tid.
7b	The Convention has not been fully incorporated into domestic Swedish law and therefore does not provide a basis for	Att konventionen inte fullständigt har införlivats med den svenska nationella rättsordningen och således inte kan	Konventionen inte fullt ut har inkorporerats i svensk nationell rätt och därför inte utgör någon grund för rättsliga

	legal claims in administrative and judicial procedures;	läggas till grund för yrkanden i ärenden och mål vid myndigheter och domstolar.	anspråk i administrativa och rättsliga förfaranden.
7c	There is a lack of a systematic review of existing laws, policies and regulations to ascertain the legislative action required to conform with the obligations under the Convention;	Att det inte har gjorts någon systematisk översyn av befintliga författningar, politiska åtgärder och regelverk i syfte att slå fast vilka lagstiftningsåtgärder som krävs för att se till att skyldigheterna enligt konventionen fullgörs.	Det saknas en systematisk översyn av befintliga lagar, policyer och regelverk för att fastställa vilka lagstiftningsåtgärder som krävs för att de ska överensstämma med skyldigheterna enligt konventionen.
7d	The judiciary and administrative bodies do not generally interpret domestic law in the light of the Convention, even in areas where the respective interpretive scope would exist.	Att domstolar och myndigheter inte i allmänhet tolkar nationell rätt mot bakgrund av konventionen, inte ens på områden där det skulle finnas utrymme för att göra en sådan tolkning.	Domstolar och förvaltningsorgan i allmänhet inte tolkar nationell rätt mot bakgrund av konventionen, inte ens på områden där det skulle finnas utrymme för att göra en sådan tolkning.
8a	The Committee recommends that the State party: (a) Take measures to progressively achieve the full realization of the economic, social and cultural rights under the Convention and ensure that no retrogressive measures are taken;	Kommittén rekommenderar att konventionsstaten ska göra följande: Vidta åtgärder för att se till att de ekonomiska, sociala och kulturella rättigheterna enligt konventionen successivt förverkligas helt och fullt samt avstå från att vidta åtgärder som innebär en tillbakagång.	Kommittén rekommenderar att konventionsstaten ska göra följande: Vidta åtgärder för att gradvis uppnå fullt förverkligande av de ekonomiska, sociala och kulturella rättigheterna enligt konventionen samt säkerställa att inga åtgärder vidtas som innebär en tillbakagång.
8b	Review the status of the Convention in its legal system and fully incorporate it into domestic law, as recommended in its previous concluding observations.	Se över konventionens ställning i sin rättsordning och därvid fullständigt införliva den med sin nationella rätt, i enlighet med vad kommittén	Se över konventionens ställning i sin rättsordning och fullständigt inkorporera den i nationell rätt, i enlighet med

		rekommenderade i sina tidigare sammanfattande kommentarer.	rekommendationerna i kommitténs tidigare sammanfattande slutsatser.
8c	Systematically review existing laws, policies and regulations to ascertain the legislative action required to conform with the obligations under the Convention and establish human rights-based action plans with a clear concept of disability that contain measures to promote, protect and fulfil the rights under the Convention;	Systematiskt se över befintliga lagar, politiska åtgärder och regelverk i syfte att avgöra vilka lagstiftningsåtgärder som krävs för att se till att skyldigheterna enligt konventionen fullgörs samt upprätta handlingsplaner baserade på mänskliga rättigheter med ett tydligt funktionshindersbegrepp där det ingår åtgärder för att främja, skydda och tillgodose rättigheterna enligt konventionen.	Systematiskt se över befintliga lagar, policyer och regelverk för att fastställa vilka lagstiftningsåtgärder som krävs för att de ska överensstämma med skyldigheterna enligt konventionen samt upprätta människorättsbaserade handlingsplaner med ett tydligt funktionshindersbegrepp som innehåller åtgärder för att främja, skydda och fullgöra rättigheterna enligt konventionen.
8d	Ensure that its judicial and administrative bodies effectively apply the rights enshrined therein in individual cases, be it as bases for claims of action or as guidance for the interpretation of domestic law.	Se till att dess domstolar och myndigheter i enskilda fall tillämpar de i konventionen stadfästa rättigheterna på ett ändamålsenligt sätt, antingen som grund för krav på åtgärder eller som vägledning vid tolkning av nationell rätt.	Säkerställa att dess domstolar och förvaltningsorgan i enskilda fall effektivt tillämpar de rättigheter som fastställts i konventionen, antingen som grund för rättsliga anspråk eller som vägledning vid tolkning av nationell rätt.
9	The Committee notes that the current disability policy improves the monitoring of municipalities in their efforts to implement the Convention. It is concerned however about the following:	Kommittén noterar att den nuvarande funktionshinderspolitiken leder till bättre uppföljning av kommunernas arbete med att genomföra konventionen. Trots detta är kommittén dock oroad över följande:	Kommittén noterar att den nuvarande funktionshinderspolitiken leder till bättre övervakning av kommunernas arbete med att genomföra konventionen. Trots detta är kommittén dock oroad över följande:
9b	Insufficient monitoring of the implementation of the Convention by the	Att det sker en otillräcklig uppföljning på nationell nivå av regionernas och	Att det sker en otillräcklig övervakning på nationell nivå av regionernas och

	regions and municipalities at the national level;	kommunernas genomförande av konventionen.	kommunernas genomförande av konventionen.
9c	Insufficient legal remedies, complaint procedures and redress mechanisms for persons with disabilities against the inadequate implementation of the Convention by the regions and municipalities.	Att det inte finns tillräckliga möjligheter för personer med funktionsnedsättning att vidta rättsliga åtgärder, inge klagomål och få gottgörelse i fall där regioner och kommuner inte genomför konventionen på ett tillräckligt sätt.	Att rättsmedel, klagomålsförfaranden och gottgörelsemekanismer för personer med funktionsnedsättning är otillräckliga vid bristande genomförande av konventionen av regioner och kommuner.
10a	Bearing in mind its obligations under article 4 (5) of the Convention, improve coordination among the regions and municipalities in their efforts to implement the Convention, ensure that their measures to implement the rights of persons with disabilities are in accordance with their obligations under the Convention and provide persons with disabilities and their representative organizations with effective remedies against inadequate implementation on the regional and municipal levels;	Med beaktande av sina skyldigheter enligt artikel 4.5 i konventionen förbättra samordningen mellan regionernas och kommunernas insatser för att genomföra konventionen, se till att regionernas och kommunernas åtgärder för förverkligande av rättigheterna för personer med funktionsnedsättning är förenliga med deras skyldigheter enligt konventionen och se till att personer med funktionsnedsättning liksom organisationer som företräder dessa får tillgång till ändamålsenliga möjligheter att vidta åtgärder vid otillräckligt genomförande på regional och kommunal nivå.	Med beaktande av sina skyldigheter enligt artikel 4.5 i konventionen förbättra samordningen mellan regionerna och kommunerna i deras arbete med att genomföra konventionen, säkerställa att deras åtgärder för att förverkliga rättigheterna för personer med funktionsnedsättning är förenliga med deras skyldigheter enligt konventionen och säkerställa att personer med funktionsnedsättning och deras representativa organisationer har tillgång till effektiva rättsmedel vid bristande genomförande på regional och kommunal nivå.
10b	Establish a mechanism at the national level to monitor the effective implementation of the Convention by the	Inrätta en mekanism på nationell nivå för ändamålsenlig övervakning av regionernas och kommunernas genomförande av konventionen, med	Inrätta en mekanism på nationell nivå för att övervaka det effektiva genomförandet av konventionen av regioner och

	regions and municipalities, with binding targets, indicators and effective measures to remedy discerned insufficiencies;	bindande mål och indikatorer liksom verkningfulla åtgärder för att avhjälpa brister som påträffas.	kommuner, med bindande mål och indikatorer samt effektiva åtgärder för att avhjälpa konstaterade brister.
10c	Establish effective complaint procedures and redress mechanisms against the insufficient implementation of the Convention by the regions and municipalities that is accessible for individuals and organizations of persons with disabilities.	Inrätta ändamålsenliga klagomålsförfaranden och mekanismer för gottgörelse som enskilda personer med funktionsnedsättning och deras organisationer kan använda i fall där regioner och kommuner inte genomför konventionen på ett tillräckligt sätt.	Inrätta effektiva klagomålsförfaranden och mekanismer för gottgörelse vid bristande genomförande av konventionen av regionerna och kommunerna som är tillgängliga för enskilda personer och organisationer av personer med funktionsnedsättning.
11	The Committee is concerned about the lack of systematic and institutionalized engagement with organizations of persons with disabilities, including organizations of persons with intellectual and/or psychosocial disabilities, of women with disabilities, of children with disabilities and of national minorities with disabilities, in all matters affecting them, and of legally entrenched processes to this end.	Kommittén är oroad över att det saknas en systematisk och strukturell samverkan med organisationer för personer med funktionsnedsättning – inbegripet organisationer för personer med intellektuell, neuropsykiatrisk och psykisk funktionsnedsättning, för kvinnor med funktionsnedsättning, för barn med funktionsnedsättning och för personer med funktionsnedsättning som tillhör nationella minoriteter – i samtliga frågor som påverkar dem, liksom över att det saknas formella rättsliga processer för detta ändamål.	Kommittén är oroad över att det saknas en systematisk och institutionaliserad samverkan med organisationer av personer med funktionsnedsättning – inbegripet organisationer av personer med intellektuella och/eller psykosociala funktionsnedsättningar, kvinnor med funktionsnedsättning, barn med funktionsnedsättning och personer med funktionsnedsättning som tillhör nationella minoriteter – i samtliga frågor som påverkar dem, liksom över att det saknas rättsligt fastställda processer för detta ändamål.
12a	Recalling the Committee's general comment No. 7 (2018), the Committee recommends that the State party:	Med erinrande om sin allmänna kommentar nr 7 (2018) rekommenderar	Med erinrande om sin allmänna kommentar nr 7 (2018) rekommenderar kommittén att konventionsstaten ska:

	(a) Develop and implement legally entrenched procedures for the close consultation and active involvement of organizations of persons with disabilities, including organizations of persons with intellectual and/or psychosocial disabilities, women with disabilities, children with disabilities and national minorities with disabilities, in all matters affecting them, set standards governing these procedures, guaranteeing, among other things, sufficient time for their responses and providing all relevant documents in accessible formats;	kommittén att konventionsstaten ska göra följande: Utveckla och införa rättsligt väletablerade förfaranden för nära samråd med och aktiv involvering av organisationer för personer med funktionsnedsättning – inbegripet organisationer för personer med intellektuella, neuropsykiatriska och psykiska funktionsnedsättning, för kvinnor med funktionsnedsättning, för barn med funktionsnedsättning och för personer med funktionsnedsättning som tillhör nationella minoriteter – i samtliga frågor som påverkar dem samt fastställa regler och villkor för dessa förfaranden som bland annat garanterar att organisationerna får tillräckligt lång tid på sig att lämna sina svar och att de erhåller samtliga relevanta handlingar i tillgängliga format.	Utveckla och genomföra rättsligt fastställda förfaranden för nära samråd med och aktiv involvering av organisationer av personer med funktionsnedsättning, inbegripet organisationer av personer med intellektuella och/eller psykosociala funktionsnedsättningar, kvinnor med funktionsnedsättning, barn med funktionsnedsättning och personer med funktionsnedsättning som tillhör nationella minoriteter, i samtliga frågor som berör dem samt fastställa standarder för dessa förfaranden som bland annat garanterar att de ges tillräcklig tid att yttra sig och att samtliga relevanta handlingar tillhandahålls i tillgängliga format.
12b	Strengthen the capacity of organizations of persons with disabilities, including persons with intellectual and/or psychosocial disabilities, women with disabilities, children with disabilities and national minorities with disabilities, to actively participate in all processes designed to implement the Convention	Stärka förmågan hos organisationer för personer med funktionsnedsättning – inbegripet organisationer för personer med intellektuella, neuropsykiatriska och psykiska funktionsnedsättning, för kvinnor med funktionsnedsättning, för barn med funktionsnedsättning och för personer med funktionsnedsättning som tillhör nationella minoriteter – att aktivt delta i samtliga processer för genomförande av konventionen samt	Stärka kapaciteten hos organisationer av personer med funktionsnedsättning – inbegripet organisationer av personer med intellektuella och/eller psykosociala funktionsnedsättningar, kvinnor med funktionsnedsättning, barn med funktionsnedsättning och personer med funktionsnedsättning som tillhör nationella minoriteter – att aktivt delta i samtliga processer för genomförande av

	and allocate sufficient funds for such organizations.	anslå tillräckliga medel till sådana organisationer.	konventionen samt anslå tillräckliga medel till sådana organisationer.
13a	The Committee is concerned about the following: (a) That the Discrimination Act does not contain any explicit provisions on intersectional and multiple forms of discrimination;	Kommittén är oroad över följande: Att 2008 års diskrimineringslag inte innehåller några uttryckliga bestämmelser som rör intersektionella och flerfaldiga former av diskriminering.	Kommittén är oroad över följande: Att diskrimineringslagen inte innehåller några uttryckliga bestämmelser om intersektionella och flerfaldiga former av diskriminering.
13b	That the State party's legislation, including the Discrimination Act, does not define the denial of reasonable accommodation as a form of discrimination throughout the legal system, but that reasonable accommodation is confined to a few selected areas, and that the concept of inadequate accessibility used by the State party is too narrow;	Att underlåtenhet att tillhandahålla skälig anpassning enligt konventionsstatens lagstiftning, inbegripet 2008 års diskrimineringslag, inte utgör en form av diskriminering inom hela rättsordningen utan att kravet på skälig anpassning endast gäller på vissa områden samt att konventionsstaten har gjort en alltför snäv avgränsning av begreppet "bristande tillgänglighet".	Att konventionsstatens lagstiftning, inklusive diskrimineringslagen, inte definierar nekande av skäliga åtgärder som en form av diskriminering inom hela rättssystemet, utan att kravet på skäliga åtgärder är begränsat till ett fåtal utvalda områden, samt att konventionsstaten har gjort en alltför snäv avgränsning av begreppet bristande tillgänglighet.
13c	That there is a lack of data about hate crime against persons with disabilities and that hate speech against persons with disabilities is not prohibited under the specific hate crime legislation;	Att det saknas statistik över hatbrott mot personer med funktionsnedsättning samt att hatiska uttalanden om personer med funktionsnedsättning inte omfattas av den specifika hatbrottslagstiftningen.	Att det saknas data om hatbrott mot personer med funktionsnedsättning samt att hatpropaganda mot personer med funktionsnedsättning inte är förbjuden enligt den specifika hatbrottslagstiftningen.
13d	That police activities cannot be challenged under the Discrimination Act,	Att polisens verksamhet inte kan ifrågasättas med stöd av 2008 års	Att polisens handlingar inte kan prövas enligt diskrimineringslagen, särskilt mot

	in particular the introduction of new “visitation zones” that have a higher risk for persons with disabilities to be stopped, searched and interrogated without probable cause;	diskrimineringslag, särskilt med tanke på införandet av nya ”visitationszoner” där risken är större för att personer med funktionsnedsättning ska stoppas, visiteras och förhöras utan att det finns någon misstanke om brott.	bakgrund av införandet av nya ”visitationszoner” som utgör en högre risk för att personer med funktionsnedsättning stoppas, visiteras och förhöras utan sannolika skäl.
13f	That there is a lack of implementation of the recommendations issued in <i>Sahlin v. Sweden</i>	Att de rekommendationer som kommittén har lämnat avseende framställan nr 45/2018 (Richard Sahlin v. Sweden) inte har genomförts.	Att rekommendationerna som utfärdades i ärendet <i>Sahlin mot Sverige</i> inte har genomförts.
14a	Recalling its general comment No. 6 (2018), the Committee recommends that the State party: (a) Review the Discrimination Act to provide for explicit protection from multiple and intersectional forms of discrimination, including discrimination based on the intersection between disability and another status, such as age, sex, gender, race, indigeneity, lesbian, gay, bisexual, transgender and intersex status, ethnicity, migration status or national origin;	Med erinrande om sin allmänna kommentar nr 6 (2018) rekommenderar kommittén att konventionsstaten ska göra följande: Se över 2008 års diskrimineringslag i syfte att föreskriva ett uttryckligt skydd mot flerfaldiga och intersektionella former av diskriminering, inbegripet diskriminering som grundar sig på en kombination av funktionsnedsättning och exempelvis ålder, kön, genus, ras, tillhörighet till ursprungsbefolkning, ställning som lesbisk kvinna, homosexuell man, bisexuell person, transperson eller intersexperson, etnicitet, migrationsställning eller nationellt ursprung.	Med erinrande om sin allmänna kommentar nr 6 (2018) rekommenderar kommittén att konventionsstaten: Ser över diskrimineringslagen i syfte att föreskriva ett uttryckligt skydd mot flerfaldiga och intersektionella former av diskriminering, inbegripet diskriminering som grundar sig på intersektionen mellan funktionshinder och annan status som ålder, kön, genus, ras, tillhörighet till ursprungsbefolkning, ställning som homosexuell, bisexuell, transperson eller intersexperson, etnicitet, migrationsställning eller nationellt ursprung.
14b	Amend the Discrimination Act, as well as other relevant legislation and policies, to rescind the restrictions on the prohibition of inadequate accessibility with respect to	Ändra 2008 års diskrimineringslag liksom annan relevant lagstiftning och relevanta politiska åtgärder i syfte att dels avskaffa begränsningarna för förbudet	Ändrar diskrimineringslagen, liksom annan relevant lagstiftning och relevanta policyer, i syfte att dels upphäva begränsningarna för förbudet mot

	persons seeking work or housing and private persons, and include an express guarantee of reasonable accommodation consistent with article 2 of the Convention that is applicable in all areas of the law;	mot bristande tillgänglighet såvitt avser arbetssökande, bostadssökande och privatpersoner, dels i överensstämmelse med artikel 2 i konventionen införa en uttrycklig garanti för skälig anpassning som gäller inom alla rättsområden.	bristande tillgänglighet såvitt avser personer som söker arbete eller bostad och privatpersoner, och inkluderar en uttrycklig garanti för skäliga åtgärder i enlighet med artikel 2 i konventionen som är tillämplig inom alla rättsområden.
14c	Amend the national legislation on hate crimes to include provisions on hate crimes against persons with disabilities and ensure the collection and analysis of data on hate crimes specifically against persons with disabilities;	Ändra den nationella lagstiftningen om hatbrott och införa bestämmelser om hatbrott mot personer med funktionsnedsättning samt se till att det samlas in och analyseras specifik statistik över hatbrott mot personer med funktionsnedsättning.	Ändrar den nationella lagstiftningen om hatbrott och inför bestämmelser om hatbrott mot personer med funktionsnedsättning och säkerställer insamling och analys av data om hatbrott specifikt mot personer med funktionsnedsättning.
14d	Ensure that all discriminatory actions by the police force can effectively be challenged in a court of law;	Se till att alla diskriminerande handlingar som begås av polisen kan ifrågasättas på ett ändamålsenligt sätt i domstol.	Säkerställer att alla diskriminerande handlingar som begås av polisen effektivt kan prövas i domstol.
14e	Extend the provision of support to all persons with disabilities who are blind or partially sighted, under national legislation, including the Act on Support and Service for Persons with Certain Functional Impairments, in order to improve their participation in political and public life, cultural life recreation, leisure and sport;	Se till att det stöd som kan ges enligt den nationella lagstiftningen, inbegripet lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), utökas till att omfatta alla personer med funktionsnedsättning som är blinda eller har en synnedsättning, så att dem bättre kan delta i det politiska och offentliga livet och i kulturliv, rekreation, fritidsverksamhet och idrott.	Utvidgar tillhandahållande av stöd till alla personer med funktionsnedsättning som är blinda eller har en synnedsättning enligt nationell lagstiftning, inklusive lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), för att förbättra deras deltagande i det politiska och offentliga livet, i kulturliv, rekreation, fritidsverksamhet och idrott.

14f	Extend its policy to adhere to recommendations issued in the procedure under article 2 of the Optional Protocol to the Convention, as practised with respect to interim measures in communications in asylum cases, to all recommendations issued under this procedure, implement the recommendations issued in <i>Sahlin v. Sweden</i> and ensure adherence to recommendations under this procedure in the future.	Utöka sin policy att såvitt avser interimistiska åtgärder i samband med framställningar i asylärenden efterleva rekommendationer som har lämnats inom ramen för förfarandet enligt artikel 2 i det fakultativa protokollet till konventionen så att denna policy omfattar samtliga rekommendationer som lämnas inom ramen för det förfarandet, genomföra de rekommendationer som har lämnats avseende framställan nr 45/2018 (Richard Sahlin v. Sweden) och se till att rekommendationer som lämnas inom ramen för nämnda förfarande efterlevs i framtiden.	Utvidgar sin policy för att följa de rekommendationer som utfärdats i förfarandet enligt artikel 2 i det fakultativa protokollet till konventionen, på samma sätt som sker i fråga om interimistiska åtgärder i individuella klagomål i asylärenden, till att omfatta alla rekommendationer som lämnas inom ramen för det förfarandet, genomför rekommendationerna i ärendet <i>Sahlin mot Sverige</i> och säkerställer att rekommendationer som lämnas inom ramen för nämnda förfarande efterlevs i framtiden.
15b	The lack of disaggregated data about the situation of women and girls with disabilities and on the impact of legislation and public policies on their rights under the Convention.	Att det saknas specifik statistik över situationen för kvinnor och flickor med funktionsnedsättning liksom över inverkan av lagstiftning och offentlig politik på deras rättigheter enligt konventionen.	Att det saknas uppdelad statistik över situationen för kvinnor och flickor med funktionsnedsättning liksom över inverkan av lagstiftning och offentlig politik på deras rättigheter enligt konventionen.
16a	Strengthen measures and policy mechanisms to ensure that the rights of women and girls with disabilities, including migrant and national minority women and girls with disabilities, are comprehensively mainstreamed into all	Stärka åtgärderna och de politiska mekanismerna för att säkerställa att rättigheterna för kvinnor och flickor med funktionsnedsättning – inbegripet kvinnor och flickor med funktionsnedsättning som är migranter eller tillhör nationella minoriteter – helt och fullt integreras i all lagstiftning och politik på både	Stärka åtgärder och policymekanismer för att säkerställa att rättigheterna för kvinnor och flickor med funktionsnedsättning – inbegripet kvinnor och flickor med funktionsnedsättning som är migranter eller tillhör nationella minoriteter – helt och fullt integreras i all lagstiftning och

	gender equality-related and disability-related legislation and policies;	jämställdhets-och funktionshindersområdet.	politik på både jämställdhets- och funktionshindersområdet.
16b	Ensure that data collection systems and impact assessments of legislation and policies include indicators and disaggregated data on women and girls with disabilities.	Se till att systemen för statistikinsamling och konsekvensbedömningarna av lagstiftning och politiska åtgärder inbegriper indikatorer och specifik statistik avseende kvinnor och flickor med funktionsnedsättning.	Säkerställa att systemen för statistikinsamling och konsekvensbedömningarna av lagstiftning och politiska åtgärder inbegriper indikatorer och uppdelad statistik avseende kvinnor och flickor med funktionsnedsättning.
17a	The Committee is concerned about the following: (a) That children with disabilities are exposed to multiple and intersecting forms of discrimination, including in education, access to social services and personal assistance in the community, institutionalization, ill-treatment, violence and abuse, including sexual violence, in institutions;	Kommittén är oroad över följande: Att barn med funktionsnedsättning utsätts för flerfaldiga och intersektionella former av diskriminering, bland annat på utbildningsområdet, i fråga om tillgång till social service och personlig assistans i samhället och i fråga om institutionalisering, samt för dålig behandling, våld och övergrepp, inbegripet sexuellt våld, på institutioner.	Kommittén är oroad över följande: Att barn med funktionsnedsättning utsätts för flerfaldiga och intersektionella former av diskriminering, bland annat på utbildningsområdet, i fråga om tillgång till insatser inom socialtjänsten och personlig assistans i samhället och i fråga om institutionalisering, samt för misshandel, våld och övergrepp, inbegripet sexuellt våld, på institutioner.
17b	That parents of children with disabilities, in particular children with intellectual and/or psychosocial disabilities, neurodivergent children, including autistic children, and children with Down syndrome, are not provided with adequate	Att föräldrar till barn med funktionsnedsättning – särskilt barn med intellektuella, neuropsykiatriska och psykiska funktionsnedsättningar, barn med neurodivergens, inbegripet barn med autism, och barn med Downs syndrom – inte får tillräcklig information och	Att föräldrar till barn med funktionsnedsättning – särskilt barn med intellektuella och/eller psykosociala funktionsnedsättningar, barn med neurodivergens, inbegripet barn med autism, och barn med Downs syndrom – inte får tillräcklig information eller

	information or the requisite support by medical personnel;	erforderligt stöd av hälso-och sjukvårdspersonal.	erforderligt stöd av hälso-och sjukvårdspersonal.
17c	That there are insufficient measures to ensure that the views of children with disabilities are heard in all decisions affecting them, including in criminal and asylum procedures	Att det har vidtagits otillräckliga åtgärder för att se till att barn med funktionsnedsättning får ge uttryck för sina åsikter om alla beslut som påverkar dem, inbegripet i brottmål och asylärenden.	Att det har vidtagits otillräckliga åtgärder för att säkerställa att barn med funktionsnedsättning hörs i alla beslut som påverkar dem, inbegripet i brottmål och asylärenden.
18a	Strengthen the implementation of national legislation on children's rights by ensuring that it is inclusive of all children with disabilities in all areas of life and foster safe and nurturing children's environments, respectful of the life and dignity of children with disabilities, on an equal basis with other children;	Stärka genomförandet av den nationella lagstiftningen om barns rättigheter genom att se till att denna omfattar samtliga barn med funktionsnedsättning inom alla områden av livet och främjar säkra och gynnsamma miljöer för barn där liv och värdighet för barn med funktionsnedsättning respekteras i lika hög grad som andra barns liv och värdighet.	Stärka genomförandet av den nationella lagstiftningen om barns rättigheter genom att säkerställa att denna omfattar samtliga barn med funktionsnedsättning inom alla områden av livet och främjar trygga och stödjande miljöer för barn där liv och värdighet för barn med funktionsnedsättning respekteras i lika hög grad som andra barns liv och värdighet.
18b	Ensure the availability, accessibility and quality of inclusive early intervention services, as well as mobility aids, devices, assistive technologies and transportation, for children with disabilities and adequate information and necessary support for their parents;	Säkerställa god tillgång till tillgängliga, kvalitativa och inkluderandetidiga insatser liksom hjälpmedel och anordningar för rörlighet, stödteknik och transporter för barn med funktionsnedsättning samt tillräcklig information till och erforderligt stöd för deras föräldrar.	Säkerställa tillgång, tillgänglighet och kvalitet i inkluderande tidiga insatser, liksom till hjälpmedel och anordningar för rörlighet, assisterande teknik och transporter för barn med funktionsnedsättning samt tillräcklig information och nödvändigt stöd till deras föräldrar.

18c	Guarantee the respect of the evolving capacities of children with disabilities to ensure that they can form their own views and express them freely in all matters affecting them, including in criminal and asylum proceedings, ensure that their views are given due weight in accordance with their age and maturity, and ensure that they receive disability- and age-appropriate support to realize their right to be heard.	Garanterar respekten för den i utveckling stadda förmåga som barn med funktionsnedsättning besitter i syfte att se till att dessa barn kan bilda sig egna uppfattningar och fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som berör dem, inbegripet i brottmål och asylärenden, och se till att vederbörligt avseende fästs vid deras åsikter i överensstämmelse med deras ålder och mognadsgrad, samt säkerställa att dessa barn erhåller stöd som är lämpligt med hänsyn till deras funktionsnedsättning och ålder för att kunna utöva sin rätt att yttra sig.	Garanterar respekten för den fortlöpande utvecklingen av förmågor hos barn med funktionsnedsättning för att säkerställa att de kan bilda egna åsikter och fritt uttrycka dem i alla frågor som berör dem, inbegripet i brottmål och asylärenden, säkerställa att vederbörligt avseende fästs vid deras åsikter i överensstämmelse med deras ålder och mognadsgrad, och säkerställa att de får funktionshinders- och åldersanpassat stöd för att kunna utöva sin rätt att höras.
19a	The Committee is concerned about the following: (a) Negative attitudes against persons with disabilities, in particular against persons with intellectual and/or psychosocial disabilities, permeating processes and decisions on prenatal testing and abortion, geared towards the extinction of certain types of intellectual impairments;	Kommittén är oroad över följande: Att processer och beslut om genomförande av tester före födseln och om abort genomsyras av negativa attityder till personer med funktionsnedsättning, särskilt personer med intellektuella, neuropsykiatriska och psykiska funktionsnedsättningar, attityder som är inriktade mot att vissa typer av intellektuella funktionsnedsättningar ska utrotas.	Kommittén är oroad över följande: Negativa attityder till personer med funktionsnedsättning, särskilt personer med intellektuella och/eller psykosociala funktionsnedsättningar, som genomsyrar processer och beslut om fosterdiagnostik och abort, som är inriktade mot att utrota vissa typer av intellektuella funktionsnedsättningar.
19b	The persistence of stereotypes, negative attitudes and hate speech in the State party towards persons with disabilities and in particular persons with disabilities	Att det i konventionsstaten fortfarande förekommer stereotyper om, negativa attityder till och hatiska uttalanden om personer med funktionsnedsättning, särskilt personer med funktionsnedsättning som utsätts för	Att det i konventionsstaten fortfarande förekommer stereotyper om, negativa attityder till och hatpropaganda mot personer med funktionsnedsättning, särskilt personer med

	who face multiple and intersecting forms of discrimination;	flerfaldiga och intersektionella former av diskriminering.	funktionsnedsättning som utsätts för flerfaldiga och intersektionella former av diskriminering.
20a	The Committee recommends that the State party: (a) Ensure that medical and social advice on prenatal testing and abortion rendered by professional staff does not convey negative attitudes against persons with intellectual and/or psychosocial disabilities and is not aimed at extinguishing certain types of impairments;	Kommittén rekommenderar att konventionsstaten ska göra följande: Se till att professionella medicinska och sociala råd om testning före födseln och om abort inte förmedlar negativa attityder till personer med intellektuella, neuropsykiatriska och psykiska funktionsnedsättningar och inte är inriktade mot att vissa typer av funktionsnedsättningar ska utrotas.	Kommittén rekommenderar att konventionsstaten ska: Säkerställa att medicinska och sociala råd om fosterdiagnostik och abort som ges av yrkesverksam personal inte förmedlar negativa attityder till personer med intellektuella och/eller psykosociala funktionsnedsättningar och inte är inriktade mot att vissa typer av funktionsnedsättningar ska utrotas.
20b	Carry out media campaigns aimed at eliminating prejudices, negative stereotypes, harmful practices and hate speech in all aspects of life and advancing sustained and systemic attitudinal change, in particular focusing on women and girls with disabilities, persons with intellectual and/or psychosocial disabilities and children with disabilities;	Genomföra mediekampanjer med syftet att dels undanröja fördomar, negativa stereotyper, skadliga beteenden och hatiska uttalanden inom alla områden av livet, dels främja varaktiga och systematiska attitydförändringar, med särskilt fokus på kvinnor och flickor med funktionsnedsättning, personer med intellektuella, neuropsykiatriska och psykiska funktionsnedsättningar och barn med funktionsnedsättning.	Genomföra mediekampanjer med syftet att dels undanröja fördomar, negativa stereotyper, skadliga sedvänjor och hatpropaganda inom alla områden av livet, dels främja varaktiga och systematiska attitydförändringar, med särskilt fokus på kvinnor och flickor med funktionsnedsättning, personer med intellektuella och/eller psykosociala funktionsnedsättningar och barn med funktionsnedsättning.
20c	Reinforce and increase intensive training courses on the rights of persons with	Stärka och bygga ut intensivkurser för elever, domare, poliser och andra inom rättsväsendet, lärare, hälso-och	Stärka och bygga ut intensivkurser om rättigheterna för personer med

	disabilities and the human rights model of disability for students, judges, law enforcement officers, police, teachers, health-care professionals and members of the community at large.	sjukvårdspersonal och allmänheten om rättigheterna för personer med funktionsnedsättning och om den på mänskliga rättigheter grundade synen på funktionsnedsättning.	funktionsnedsättning och om människorättsmodellen av funktionshinder för studenter, domare, poliser och andra inom rättsväsendet, lärare, hälso-och sjukvårdspersonal och allmänheten.
21b	The lack of an institutionalized mechanism for the participation of organizations of persons with disabilities in the development of accessibility standards and the lack of complaint procedures for violations of such standards available to persons with disabilities and their representative organizations;	Att det saknas en institutionaliserad mekanism för hur det ska gå till när organisationer för personer med funktionsnedsättning deltar i arbetet med att utveckla tillgänglighetsstandarder och att det saknas förfaranden som personer med funktionsnedsättning och de organisationer som företräder dem kan använda för att lämna klagomål avseende överträdelser av sådana standarder.	Att det saknas en institutionaliserad mekanism för deltagande av organisationer av personer med funktionsnedsättning i utvecklingen av tillgänglighetsnormer och att det saknas klagomålsförfaranden för överträdelser av dessa normer som är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning och deras representativa organisationer.
21c	Barriers faced by persons with disabilities with regard to digital accessibility and electronic identification.	Att personer med funktionsnedsättning stöter på hinder i fråga om digital tillgänglighet och elektronisk identifiering.	Hinder som personer med funktionsnedsättning möter i fråga om digital tillgänglighet och elektronisk identifiering.
22a	Recalling its general comment No. 2 (2014), the Committee recommends that the State party: (a) Ensure that national, regional and municipal legislation provide for accessibility in all areas of life, including in public procurement, in accordance with article 9 of the Convention, and that	Med erinrande om sin allmänna kommentar nr 2 (2014) och med hänvisning till utfästelserna i 2021 års koalitionsavtal rekommenderar kommittén att konventionsstaten ska göra följande: a) Se till, i enlighet med artikel 9 i konventionen, att nationella, regionala och kommunala regelverk innehåller	Med erinrande om sin allmänna kommentar nr 2 (2014) rekommenderar kommittén att konventionsstaten ska: a) Säkerställa, i enlighet med artikel 9 i konventionen, att nationell, regional och kommunal lagstiftning föreskriver tillgänglighet inom alla områden av livet,

	such legislation is effectively and evenly enforced and promote universal design in the development of standards and guidelines;	föreskrifter om tillgänglighet inom alla områden av livet, inbegripet i offentlig upphandling, se till att det vidtas verkningsfulla och enhetliga åtgärder för att säkerställa att dessa föreskrifter efterlevs och främja universell utformning vid utarbetandet av standarder och riktlinjer.	inbegripet i offentlig upphandling, och att sådan lagstiftning tillämpas effektivt och enhetligt och främja universell utformning vid utarbetandet av standarder och riktlinjer.
22b	Establish institutionalized mechanisms for close consultation with and the active involvement of persons with disabilities, through their representative organizations, in the processes for the development of accessibility standards and complaint mechanisms for persons with disabilities and their representative organizations to lodge complaints of violations of their right to accessibility;	Inrätta institutionaliserade mekanismer för nära samråd med och aktiv involvering av personer med funktionsnedsättning, via deras organisationer, i processerna för utarbetande av tillgänglighetsstandarder, och inrätta klagomålsmekanismer som gör det möjligt för personer med funktionsnedsättning och de organisationer som företräder dem att inge klagomål när deras rätt till tillgänglighet åsidosätts.	Inrätta institutionaliserade mekanismer för nära samråd med och aktiv involvering av personer med funktionsnedsättning, via deras representativa organisationer, i processerna för utarbetande av tillgänglighetsnormer, och inrätta klagomålsmekanismer som gör det möjligt för personer med funktionsnedsättning och deras representativa organisationer att inge klagomål vid kränkningar av rätten till tillgänglighet.
22c	Ensure digital accessibility and electronic identification for persons with disabilities.	Garanterera möjligheterna till digital tillgänglighet och elektronisk identifiering för personer med funktionsnedsättning.	Säkerställa digital tillgänglighet och elektronisk identifiering för personer med funktionsnedsättning.
23	The Committee notes the information provided by the State party's delegation on the training provided to the police force and the development of a handbook	Kommittén noterar att konventionsstatens delegation har redovisat information om den utbildning som polisen får, om utarbetandet av en handbok i hur man	Kommittén noterar att konventionsstatens delegation har redovisat information om den utbildning som polisen får, om utarbetandet av en handbok i hur man

	on interacting with persons with psychosocial disabilities, as well as a planned strategy for mental health and suicide prevention, which is going to include a disability perspective. However, it notes the following with concern:	interagerar med personer med neuropsykiatriska eller psykiska funktionsnedsättningar såväl som om den nationella strategin för psykisk hälsa och suicidprevention, som kommer att innefatta ett funktionshindersperspektiv. Kommittén är dock oroad över följande:	interagerar med personer med psykosociala funktionsnedsättningar såväl som om en planerad strategi för psykisk hälsa och suicidprevention, som kommer att innefatta ett funktionshindersperspektiv. Kommittén är dock oroad över följande:
23a	The disproportionately high use of firearms by the police force against persons with psychosocial disabilities and a substantial rise in the use of firearms by the police force in recent years, as evidenced in the report of the police force on the police authority's use of special aids for the use of force, covering the period to 31 December 2022;	Att polisen i oproportionerligt stor utsträckning använder skjutvapen mot personer med neuropsykiatriska och psykiska funktionsnedsättningar och att polisens användning av skjutvapen har ökat avsevärt på senare år, något som framgår av rapporten "Polismyndighetens användning av särskilda hjälpmedel för våldsanvändning, Redovisning av data fram till 31 december 2022".	Att polisen i oproportionerligt stor utsträckning använder skjutvapen mot personer med psykosociala funktionsnedsättningar och att polisens användning av skjutvapen har ökat avsevärt på senare år, något som framgår av rapporten om Polismyndighetens användning av särskilda hjälpmedel för våldsanvändning för perioden fram till 31 december 2022.
24a	The Committee recommends that the State party: (a) Strengthen training for law enforcement officers in order to avoid the excessive use of force and firearms, in particular with regard to persons with psychosocial disabilities and persons with disabilities from intersecting backgrounds of marginalization;	Kommittén rekommenderar att konventionsstaten ska göra följande: a) Stärka utbildningen för poliser och andra med en brottsbekämpande funktion i hur man undviker att använda våld och skjutvapen i alltför stor utsträckning, särskilt mot personer med neuropsykiatriska och psykiska funktionsnedsättningar och personer som är utsatta för intersektionella effekter på grund av att de både har en	Kommittén rekommenderar att konventionsstaten ska: a) Stärka utbildningen för poliser och andra med brottsbekämpande funktion för att undvika överdriven användning av våld och skjutvapen, särskilt med hänsyn till personer med psykosociala funktionsnedsättningar och personer med

		funktionsnedsättning och tillhör en marginaliserad grupp.	funktionsnedsättning som tillhör flera marginaliserade grupper.
24b	Develop a comprehensive approach to prevent avoidable deaths among persons with disabilities still in institutions, including by providing training to all professionals working with persons with disabilities, such as health, social, education and community workers, and ensure that criminal acts are effectively prosecuted.	Utveckla ett heltäckande tillvägagångssätt för att förebygga dödsfall som kan undvikas bland personer med funktionsnedsättning på institutioner, inbegripet genom att utbilda alla som i sitt yrke har att göra med personer med funktionsnedsättning, exempelvis hälso- och sjukvårdspersonal, socialarbetare, skolpersonal och frivilligarbetare, och genom att se till att åtal väcks för brottsliga handlingar.	Utveckla ett heltäckande tillvägagångssätt för att förebygga dödsfall som kan undvikas bland personer med funktionsnedsättning som fortfarande befinner sig på institutioner, inbegripet genom att utbilda all personal som arbetar med personer med funktionsnedsättning, exempelvis personal inom hälso- och sjukvård, socialt arbete, utbildning och frivilligarbetare, och genom att säkerställa att brottsliga handlingar utreds och lagförs effektivt.
25a	The Committee is concerned about the following: (a) The lack of an overarching disability-inclusive human rights-based strategy for disaster risk reduction, humanitarian action and emergency management, including public health emergencies, to coordinate prevention and response measures across national and local levels;	Kommittén är oroad över följande: Att det inte finns en heltäckande människorättsbaserad strategi för att minska risken för katastrofer, att göra humanitära insatser och hantera katastrofsituationer, inbegripet folkhälsonödlägen, för samordning av förebyggande arbete och reaktiva åtgärder på både nationell och lokal nivå, som inkluderar ett funktionshindersperspektiv	Kommittén är oroad över följande: Avsaknaden av en övergripande människorättsbaserad strategi med ett funktionshindersperspektiv för katastrofriskreducering, humanitära insatser och krishantering, inbegripet folkhälsonödlägen, för samordning av förebyggande arbete och reaktiva åtgärder på både nationell och lokal nivå,
25b	The extent to which the climate policy framework is disability-inclusive,	Att det klimatpolitiska ramverket inte har ett tillräckligt inkluderande perspektiv på	I vilken utsträckning det klimatpolitiska ramverket har ett

	including for Sami people with disabilities;	personer med funktionsnedsättning, bland annat såvitt avser samer med funktionsnedsättning.	funktionshindersperspektiv, inbegripet för samer med funktionsnedsättning.
25c	That persons with disabilities, in particular persons with intellectual and/or psychosocial disabilities and neurodivergent persons, do not receive effective communication during situations of risk and emergencies;	Att personer med funktionsnedsättning, särskilt personer med intellektuella, neuropsykiatriska och psykiska funktionsnedsättningar och neurodivergens personer, inte får tillgång till en effektiv kommunikation i risk-och katastrofsituationer.	Att personer med funktionsnedsättning, särskilt personer med intellektuella och/eller psykosociala funktionsnedsättningar och personer med neurodivergens, inte får tillgång till en effektiv kommunikation i risk-och katastrofsituationer.
25d	That refugees and asylum-seekers with disabilities and persons under temporary protection from Ukraine do not receive adequate access to essential services and disability-related support.	Att flyktingar och asylsökande med funktionsnedsättning, inbegripet personer från Ukraina som omfattas av tillfälligt skydd, inte får tillräcklig tillgång till nödvändiga service och till funktionshindersrelaterat stöd.	Att flyktingar och asylsökande med funktionsnedsättning, inbegripet personer från Ukraina som omfattas av tillfälligt skydd, inte får tillräcklig tillgång till grundläggande service och till funktionshindersrelaterat stöd.
26	Recalling the Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015–2030 and the Guidelines on the Inclusion of Persons with Disabilities in Humanitarian Action, the Committee recommends that the State party, in close consultation with and with the active involvement of persons with disabilities, through their representative organizations:	Med erinrande om Sendai-ramverket för katastrofriskreducering 2015–2030 och riktlinjerna för inkludering av personer med funktionsnedsättning i humanitära insatser rekommenderar kommittén att konventionsstaten ska göra följande, i nära samråd med och under aktiv involvering av personer med funktionsnedsättning via de organisationer som företräder dem:	Med erinrande om Sendai-ramverket för katastrofriskreducering 2015–2030 och riktlinjerna för inkludering av personer med funktionsnedsättning i humanitära insatser rekommenderar kommittén att konventionsstaten, i nära samråd med och med aktiv involvering av personer med funktionsnedsättning, via deras representativa organisationer:

26a	Develop an overarching disability-inclusive human rights-based strategy for all situations of risk and humanitarian emergencies, including public health emergencies, climate change and disaster risk reduction, to ensure coordination at the national, regional and municipal levels;	Utveckla en övergripande strategi, baserad på mänskliga rättigheter och med ett inkluderande perspektiv på personer med funktionsnedsättning, för alla risksituationer och humanitära katastrofsituationer, inbegripet folkhälsonödlägen, klimatförändring och katastrofriskreducering, i syfte att säkerställa samordning på nationell, regional och kommunal nivå.	Utvecklar en övergripande människorättsbaserad strategi med ett funktionshindersperspektiv för alla risksituationer och humanitära katastrofsituationer, inbegripet folkhälsonödlägen, klimatförändring och katastrofriskreducering, för att säkerställa samordning på nationell, regional och kommunal nivå.
26b	Take measures to ensure that the implementation of the climate policy framework is disability-inclusive, including for Sami people with disabilities, and consistent with the United Nations Framework Convention on Climate Change;	Vidta åtgärder för att säkerställa att genomförandet av det klimatpolitiska ramverket är inkluderande gentemot personer med funktionsnedsättning, inbegripet samer med funktionsnedsättning, och att det sker i enlighet med FN:s ramkonvention om klimatförändringar.	Vidtar åtgärder för att säkerställa att genomförandet av det klimatpolitiska ramverket har ett funktionshindersperspektiv, inbegripet samer med funktionsnedsättning, och att det sker i enlighet med FN:s ramkonvention om klimatförändringar.
26c	Ensure that all persons with disabilities, in particular persons with intellectual and/or psychosocial disabilities and neurodivergent persons, in situations of risk and humanitarian emergencies, including public health emergencies, have access to accessible modes of communication and information,	Se till att alla personer med funktionsnedsättning, särskilt personer med intellektuella, neuropsykiatriska och psykiska funktionsnedsättningar och personer med neurodivergens, i risksituationer och humanitära katastrofsituationer, inbegripet folkhälsonödlägen, har möjlighet att utnyttja tillgängliga kommunikations- och informationsmedel, inbegripet lättläst, punktskrift och teckenspråk.	Säkerställer att alla personer med funktionsnedsättning, särskilt personer med intellektuella och/eller psykosociala funktionsnedsättningar och personer med neurodivergens, i risksituationer och humanitära katastrofsituationer, inbegripet folkhälsonödlägen, har tillgång till tillgängliga kommunikations- och

	including Easy Read, Braille and sign language;		informationsmedel, inbegripet lättläst, punktskrift och teckenspråk.
26d	Ensure that refugees and asylum-seekers with disabilities, including persons under temporary protection from Ukraine, have access to essential services and disability-related support, including accessible communications, accessible housing, adequate livelihoods, assistive devices and support for entering the labour market.	Se till att flyktingar och asylsökande med funktionsnedsättning, inbegripet personer från Ukraina som omfattas av tillfälligt skydd, får tillgång till nödvändiga service och till funktionshindersrelaterat stöd, inbegripet tillgängliga kommunikationer, tillgängligt boende, tillräckliga försörjningsmöjligheter, hjälpmedel och stöd för att kunna ta sig in på arbetsmarknaden.	Säkerställer att flyktingar och asylsökande med funktionsnedsättning, inbegripet personer från Ukraina som omfattas av tillfälligt skydd, får tillgång till grundläggande service och funktionshindersrelaterat stöd, inbegripet tillgänglig kommunikation, tillgängligt boende, tillräckliga försörjningsmöjligheter, hjälpmedel samt stöd för att kunna ta sig in på arbetsmarknaden.
27a	The Committee is concerned about the following: (a) The lack of measures taken to replace substitute decision-making regimes with supported decision-making mechanisms;	Kommittén är oroad över följande: a) Att åtgärder inte har vidtagits för att ersätta system med ställföreträdande beslutsfattande med mekanismer för stödjande beslutsfattande.	Kommittén är oroad över följande: a) Avsaknaden av åtgärder för att ersätta system med ställföreträdande beslutsfattande med mekanismer för beslutsfattande med stöd.
27b	The limited support measures for persons with disabilities to exercise their legal capacity on an equal basis with others;	Att det finns begränsade stödåtgärder för att ge personer med funktionsnedsättning möjlighet att utöva sin rättskapacitet på lika villkor som andra.	Begränsade stödåtgärder för att personer med funktionsnedsättning ska kunna utöva sin rättshandlingsförmåga på lika villkor som andra.
27c	The lack of nationally consistent application of, and unequal access to, across municipalities, the support	Att stödet från ”Personligt ombud” inte tillämpas på ett enhetligt sätt i hela landet och att tillgången till sådant stöd varierar mellan kommuner.	Avsaknaden av en nationellt enhetlig tillämpning av, samt ojämlig tillgång till,

	provided by the Personligt Ombud programme;		det stöd som ges inom ramen för insatsen Personligt ombud i olika kommuner.
27d	The insufficient training on supported decision-making and its application, in particular within the judicial system.	Att utbildningen om stödjande beslutsfattande och dess tillämpning är otillräcklig, särskilt inom rättsväsendet.	Otillräcklig utbildning om beslutsfattande med stöd och dess tillämpning, särskilt inom rättsväsendet.
28a	Recalling its general comment No. 1 (2014), and in close consultation with and with the active involvement of persons with disabilities, through their representative organizations, the Committee recommends that the State party: (a) Eliminate all forms of substitute decision-making and replace them with a system of supported decision-making that respects the will, preference and autonomy of persons with disabilities;	Med erinrande om sin allmänna kommentar nr 1 (2014) avseende likhet inför lagen, och i nära samråd med och under aktiv involvering av personer med funktionsnedsättning via de organisationer som företräder dessa, rekommenderar kommittén att konventionsstaten ska göra följande: a) undanröja alla former av ställföreträdande beslutsfattande och ersätta dem med ett system för stödjande beslutsfattande som innebär att personer med funktionsnedsättning får sina önskemål, sina preferenser och sin autonomi respekterade.	Med erinrande om sin allmänna kommentar nr 1 (2014) och i nära samråd med och med aktiv involvering av personer med funktionsnedsättning via deras representativa organisationer, rekommenderar kommittén att konventionsstaten ska: a) undanröja alla former av ställföreträdande beslutsfattande och ersätta dem med ett system för beslutsfattande med stöd som innebär att personer med funktionsnedsättning får sin vilja, sina preferenser och sin autonomi respekterade.
28b	Develop a national comprehensive strategy for the implementation of supported decision-making mechanisms with appropriate and proportionate safeguards across all levels of national, regional and municipal governments;	Utveckla en heltäckande nationell strategi för genomförandet av mekanismer för stödjande beslutsfattande med lämpliga och lagom omfattande skyddsåtgärder på alla nivåer inom nationell, regional och kommunal förvaltning.	Utveckla en heltäckande nationell strategi för genomförandet av mekanismer för beslutsfattande med stöd med lämpliga och proportionerliga skyddsåtgärder på alla nivåer inom nationell, regional och kommunal förvaltning.

28c	Review the Personligt Ombud programme to consider its application to all persons with disabilities and to ensure national coordination and consistency across municipalities;	Se över ”Personligt ombud” med sikte på att det ska tillämpas på alla personer med funktionsnedsättning och i syfte att säkerställa nationell samordning och enhetlighet mellan kommuner.	Se över stödinsatsen Personligt ombud för att pröva dess tillämpning på alla personer med funktionsnedsättning och i syfte att säkerställa nationell samordning och enhetlighet mellan kommuner.
28d	Develop and provide training programmes on supported decision-making across government agencies and other relevant sectors, including the justice, health, banking and finance and social services sectors.	Utveckla och tillhandahålla program för utbildning om stödjande beslutsfattande för statliga myndigheter och andra berörda sektorer, inbegripet rättsväsendet, hälso-och sjukvården, bank-och finanssektorn och socialtjänsten.	Utveckla och tillhandahålla program för utbildning om beslutsfattande med stöd för statliga myndigheter och andra berörda sektorer, inbegripet rättsväsendet, hälso-och sjukvården, bank-och finanssektorn och socialtjänsten.
29c	Limited access to the legal aid system and financial barriers to obtaining legal representation for persons with disabilities.	Att tillgången till systemet för rättshjälp är begränsad och att det finns ekonomiska hinder för möjligheten att anlita rättsliga ombud.	Att tillgången till rättshjälpssystemet är begränsad och att det finns ekonomiska hinder för möjligheten att anlita juridiskt ombud för personer med funktionsnedsättning.
30	Recalling the International Principles and Guidelines on Access to Justice for Persons with Disabilities, the Committee recommends that the State party, in close consultation with and with the active involvement of organizations of persons with disabilities, develop a national disability justice strategy that includes the following:	Med erinrande om de internationella principerna och riktlinjerna rörande tillgång till rättssystemet för personer med funktionsnedsättning rekommenderar kommittén att konventionsstaten, i nära samråd med och under aktiv involvering av organisationer för personer med funktionsnedsättning, ska utveckla en nationell rättsstrategi för	Med erinrande om de internationella principerna och riktlinjerna för tillgång till rättssystemet för personer med funktionsnedsättning, rekommenderar kommittén att konventionsstaten, i nära samråd med och med aktiv involvering av organisationer av personer med funktionsnedsättning, ska utveckla en nationell funktionshinderstrategi för rättvisa som innefattar följande:

		personer med funktionsnedsättning som innefattar följande:	
30a	Measures to amend procedural rules in criminal, civil, labour and administrative law that ensure procedural and age-appropriate accommodations for persons with disabilities on a no-cost basis;	Åtgärder för att ändra de processuella reglerna inom straffrätten, civilrätten, arbetsrätten och förvaltningsrätten i syfte att se till att det kostnadsfritt görs processuella och åldersadekvata anpassningar för personer med funktionsnedsättning.	Åtgärder för att ändra de processuella reglerna inom straffrätten, civilrätten, arbetsrätten och förvaltningsrätten i syfte att säkerställa att det kostnadsfritt görs processuella och åldersadekvata anpassningar för personer med funktionsnedsättning.
30b	Appropriate training for those in the justice system, including members of the judiciary, police officers, prosecutors and prison personnel, on the application of the standards and principles under the Convention to ensure access to justice;	Lämplig utbildning för verksamma inom rättsväsendet, inbegripet domare, poliser, åklagare och kriminalvårdspersonal, om tillämpningen av kraven och principerna enligt konventionen, så att tillgången till rättssystemet kan säkerställas.	Lämplig utbildning för verksamma inom rättsväsendet, inbegripet domare, poliser, åklagare och kriminalvårdspersonal, om tillämpningen av normerna och principerna enligt konventionen, så att tillgången till rättssystemet kan säkerställas.
30c	Review the Legal Aid Act to remove financial barriers to legal representation, in particular for administrative and discrimination law cases.	En översyn av rättshjälpslagen som innebär att ekonomiska hinder för möjligheten att få ett rättsligt ombud undanröjs, särskilt såvitt avser förvaltnings- och diskrimineringsrättsliga mål.	Se över rättshjälpslagen för att undanröja ekonomiska hinder för att få ett juridiskt ombud, särskilt för förvaltnings- och diskrimineringsrättsliga mål.
31b	The indeterminate detention of persons with disabilities who are deemed “unfit” to stand trial.	Att personer med funktionsnedsättning som inte bedöms kunna ställas inför rätta kan frihetsberövas på obestämd tid.	Att personer med funktionsnedsättning som anses ”oförmögna” att delta i rättegång kan frihetsberövas på obestämd tid.

32a	To repeal all laws and abolish practices that allow for the deprivation of liberty on the basis of impairment, including mental health laws, and ensure access to appropriate, accessible community housing and supports;	Upphäva alla lagar och avskaffa all myndighetspraxis som medger frihetsberövande med hänvisning till funktionsnedsättning, inbegripet lagar som rör mental hälsa, och se till att det finns tillgång till lämpliga och tillgängliga boenden och stödåtgärder i samhället.	Upphäva alla lagar och avskaffa all praxis som medger frihetsberövande med hänvisning till funktionsnedsättning, inbegripet lagar om psykisk hälsa, och säkerställa tillgång till lämpliga och tillgängliga boenden och stödåtgärder i samhället.
32b	To amend and/or repeal legislation that restricts the legal capacity of persons with disabilities and that allows for harsher measures against persons with disabilities than other defendants convicted of the same crimes, such as indeterminate detention, and guarantee access to justice for persons with disabilities on an equal basis with others throughout judicial proceedings.	Ändra och/eller upphäva lagstiftning som begränsar rättskapacitet för personer med funktionsnedsättning eller medger strängare åtgärder mot personer med funktionsnedsättning än mot andra som fälls för samma brott, exempelvis frihetsberövande på obestämd tid, och garantera att personer med funktionsnedsättning under hela det rättsliga förfarandet får tillgång till rättssystemet på lika villkor som andra.	Ändra och/eller upphäva lagstiftning som begränsar rättshandlingsförmågan för personer med funktionsnedsättning eller medger strängare åtgärder mot personer med funktionsnedsättning än mot andra som fälls för samma brott, exempelvis frihetsberövande på obestämd tid, och garantera att personer med funktionsnedsättning under hela det rättsliga förfarandet får tillgång till rättssystemet på lika villkor som andra.
33a	The Committee is concerned about the following: (a) The prevalent use of coercion and restrictive practices and the application of electroconvulsive therapy and medical treatments without consent in group homes, special housing environments and all forms of institutions for children and	Kommittén är oroad över följande: Att tvångs- och begränsningsåtgärder är vanligt förekommande och att elbehandling (ECT) och medicinsk behandling tillämpas utan samtycke på gruppboenden, särskilda boenden och alla typer av institutioner för barn och vuxna med funktionsnedsättningar inbegripet psykiatriska inrättningar.	Kommittén är oroad över följande: Den vanligt förekommande användningen av tvångs- och begränsningsåtgärder och att elektrokonvulsiv behandling och medicinsk behandling tillämpas utan samtycke i gruppboenden, särskilda boenden och alla typer av institutioner för barn och vuxna med funktionsnedsättning inbegripet psykiatriska inrättningar.

	adults with disabilities, including psychiatric institutions;		
33b	The lack of effective oversight mechanisms for children and adults with disabilities in places of detention, social care institutions, group homes and privately managed facilities and the lack of implementation of recommendations from existing oversight mechanisms, including the national preventive mechanism.	Att det saknas ändamålsenliga tillsynsmekanismer för barn och vuxna med funktionsnedsättning som befinner sig på häkten, samhällsvård, gruppboenden och privat drivna inrättningar samt att rekommendationerna från de befintliga tillsynsmekanismerna, inbegripet den nationella förebyggande mekanismen (enligt tilläggsprotokollet till FN:s tortyrkonvention), inte genomförs.	Bristen på effektiva tillsynsmekanismer för barn och vuxna med funktionsnedsättning i frihetsberövande miljöer, samhällsvård, gruppboenden och privat drivna verksamheter samt den bristande implementeringen av rekommendationer från de befintliga tillsynsmekanismerna, inbegripet den nationella förebyggande mekanismen.
34	The Committee recommends that the State party, in close consultation with and with the active involvement of persons with disabilities, through their representative organizations, take all legislative, administrative and judicial measures necessary:	Kommittén rekommenderar att konventionsstaten, i nära samråd med och under aktiv involvering av personer med funktionsnedsättning via de organisationer som företräder dem, ska vidta alla lagstiftnings- och administrativa åtgärder och rättsliga åtgärder som krävs för att göra följande:	Kommittén rekommenderar att konventionsstaten, i nära samråd med och med aktiv involvering av personer med funktionsnedsättning via deras representativa organisationer, ska vidta alla lagstiftnings- och administrativa åtgärder och rättsliga åtgärder som krävs för att:
34a	To prohibit the use of coercion and restrictive practices and the application of electroconvulsive therapy and medical treatments without consent for children and adults with disabilities still in group homes, special housing environments and all forms of institutions, including	Förbjuda användning av tvångs- och begränsningsåtgärder liksom tillämpning utan samtycke av ECT och medicinska behandlingar på barn och vuxna med funktionsnedsättning på gruppboenden, särskilda boenden och alla former av institutioner, inbegripet psykiatriska inrättningar, samt inrätta alternativa	Förbjuda användning av tvångs- och begränsningsåtgärder samt tillämpning av elektrokonvulsiv behandling och andra medicinska behandlingar utan samtycke på barn och vuxna med funktionsnedsättning i gruppboenden, särskilda boenden och alla former av institutioner, inbegripet psykiatriska

	psychiatric institutions, establish alternative non-coercive, age-appropriate support measures and provide training in these measures for all staff;	åldersadekvata stödåtgärder utan inslag av tvång och ge all personal utbildning om dessa åtgärder.	inrättningar, samt inrätta alternativa stödåtgärder utan inslag av tvång, åldersanpassade stödåtgärder och ge all personal utbildning i dessa åtgärder.
34b	To strengthen existing oversight mechanisms to ensure regular inspections of places of detention, social care institutions, group homes and privately managed facilities, ensure regular public reporting to the parliament and establish mechanisms to facilitate prompt implementation of recommendations.	Stärka de befintliga tillsynsmekanismerna i syfte att säkerställa regelbundna inspektioner av häkten, samhällsvård, gruppboenden och privat drivna inrättningar, se till att offentliga rapporter regelbundet lämnas till riksdagen och inrätta mekanismer som främjar ett snabbt genomförande av rekommendationer.	Stärka de befintliga tillsynsmekanismerna i syfte att säkerställa regelbundna inspektioner av frihetsberövande miljöer, samhällsvård, gruppboenden och privat drivna verksamheter, säkerställa att offentliga rapporter regelbundet lämnas till riksdagen och inrätta mekanismer som främjar ett skyndsamt genomförande av rekommendationer.
35b	The directives to the government inquiry into special residential homes omitting explicit reference to the Convention;	Att det i kommittédirektiven till den offentliga utredningen om de särskilda ungdomshemmen ("En reform av den statliga barn- och ungdomsvården för en trygg och kvalitativ vård") inte uttryckligen hänvisas till konventionen.	Att det i kommittédirektiven till den offentliga utredningen om de särskilda ungdomshemmen inte uttryckligen hänvisas till konventionen.
36	The Committee recommends that the State party, in close consultation with and with the active involvement of organizations of persons with disabilities, in particular organizations of women and girls with disabilities:	Kommittén rekommenderar att konventionsstaten, i nära samråd med och under aktiv involvering av organisationer för personer med funktionsnedsättning, särskilt organisationer för kvinnor och flickor med funktionsnedsättning, ska göra följande:	Kommittén rekommenderar att konventionsstaten, i nära samråd med och med aktiv involvering av organisationer av personer med funktionsnedsättning, särskilt organisationer av kvinnor och flickor med funktionsnedsättning, ska göra följande:
36a	Develop a comprehensive and effective violence prevention and response	Utveckla en heltäckande och ändamålsenlig strategi för att förebygga	Utveckla en heltäckande och effektiv strategi för att förebygga och hantera

	strategy, in line with the Council of Europe Convention on Preventing and Combating Violence against Women and Domestic Violence, that responds to gender- and age-specific requirements to address all forms of violence against children and adults with disabilities in all settings, including in institutions, and take measures to ensure access to justice, gender- and age-appropriate supports and rehabilitation;	och bemöta våld, i linje med Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet, som tillgodoser köns- och åldersspecifika krav och är inriktad mot alla former av våld mot barn och vuxna med funktionsnedsättning i samtliga miljöer, inbegripet på institutioner, samt vidta åtgärder för att säkerställa tillgången till rättssystemet och till köns- och åldersadekvata stöd- och rehabiliteringsåtgärder.	våld, i linje med Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet, som tillgodoser köns- och åldersspecifika krav för att hantera alla former av våld mot barn och vuxna med funktionsnedsättning i samtliga miljöer, inbegripet på institutioner, samt vidta åtgärder för att säkerställa tillgången till rättssystemet och till köns- och åldersadekvata stöd- och rehabiliteringsåtgärder.
36b	Take immediate action to ensure that the government inquiry into special residential homes is explicitly underpinned by the standards and principles of the Convention, along with the Convention on the Rights of the Child and the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (European Convention on Human Rights);	Vidta omedelbara åtgärder för att se till att den offentliga utredningen om de särskilda ungdomshemmen uttryckligen grundar sig på konventionens normer och principer jämte konventionen om barnets rättigheter och Europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna.	Vidta omedelbara åtgärder för att säkerställa att den offentliga utredningen om de särskilda ungdomshemmen uttryckligen grundar sig på konventionens normer och principer jämte konventionen om barnets rättigheter och Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen).
36c	Take all legislative, administrative and policy measures necessary to ensure that children and adults with disabilities who are subjected to violence in institutional settings, including compulsory care, are recognized as victims of crime to ensure	Vidta alla lagstiftnings- och administrativa åtgärder och politiska åtgärder som krävs för att se till att barn och vuxna med funktionsnedsättning som utsätts för våld i institutionella miljöer, inbegripet vid tvångsvård, erkänns som brottsoffer, så att det kan säkerställas att	Vidta alla lagstiftnings-, administrativa och policyåtgärder som krävs för att säkerställa att barn och vuxna med funktionsnedsättning som utsätts för våld i institutionella miljöer, inbegripet vid tvångsvård, erkänns som brottsoffer, så

	reporting, investigation and prosecution on an equal basis with others.	sådant våld anmäls, utreds och föranleder åtal på samma villkor som våld mot andra.	att anmälan, utredning och lagföring säkerställs på lika villkor som för andra.
38	The Committee recommends that the State party closely consult and actively involve representative organizations of intersex persons to ensure comprehensive protection for intersex children from unnecessary, invasive or irreversible medical interventions that modify sex characteristics.	Kommittén rekommenderar att konventionsstaten ska samråda nära med och aktivt involvera organisationer som företräder intersexpersoner i syfte att säkerställa ett heltäckande skydd för intersexbarn mot onödiga, kränkande eller irreversibla medicinska ingrepp som ändrar könskaraktäristika.	Kommittén rekommenderar att konventionsstaten nära samråder med och aktivt involverar representativa organisationer av intersexpersoner för att säkerställa ett heltäckande skydd för intersexbarn mot onödiga, kränkande eller irreversibla medicinska ingrepp som ändrar könskaraktäristika.
40a	The Committee recommends that the State party take all legislative, administrative and other measures necessary: (a) To ensure that access to all forms of welfare and essential support, including disability-specific support, for migrants with disabilities is available without discrimination;	Kommittén rekommenderar att konventionsstaten ska vidta alla lagstiftnings- och administrativa åtgärder och andra åtgärder som krävs för att göra följande: a) Säkerställa att migranter med funktionsnedsättning utan diskriminering får tillgång till alla former av välfärdstjänster och väsentliga stödinsatser, inbegripet funktionsnedsättningsspecifikt stöd.	Kommittén rekommenderar att konventionsstaten ska vidta alla lagstiftnings- och administrativa åtgärder och andra åtgärder som krävs för att: a) Säkerställa att migranter med funktionsnedsättning utan diskriminering får tillgång till alla former av välfärdstjänster och grundläggande stödinsatser, inbegripet funktionshinderspecifikt stöd.
40b	Develop a national framework, in close consultation with and with the active involvement of organizations of persons with disabilities, for ensuring mobility of support services across municipalities.	Utveckla, i nära samråd med och under aktiv involvering av organisationer för personer med funktionsnedsättning, ett nationellt ramverk som garanterar att stödinsatser kan följa med över kommungränser.	Utveckla, i nära samråd med och med aktiv involvering av organisationer av personer med funktionsnedsättning, ett nationellt ramverk som säkerställer överförbarhet av stödinsatser mellan kommuner.

41a	The Committee is concerned about the following: (a) Increased restrictions on personal assistance, the loss of personal assistance for 1,500 persons with disabilities between 2015 and 2022, the lack of opportunity to apply for personal assistance for persons over 66 years of age and the variation of personal assistance between municipalities;	Kommittén är oroad över följande: a) Att restriktionerna för personlig assistans har ökat, att 1 500 personer med funktionsnedsättning förlorade sin personliga assistans mellan åren 2015 och 2022, att det saknas möjlighet för personer över 66 år att ansöka om personlig assistans och att det finns skillnader mellan kommuner i fråga om personlig assistans.	Kommittén är oroad över följande: a) Ökade begränsningar av personlig assistans, att 1 500 personer med funktionsnedsättning förlorade sin personliga assistans mellan åren 2015 och 2022, att det saknas möjlighet för personer över 66 år att ansöka om personlig assistans och att det finns variationer mellan kommuner i fråga om personlig assistans.
42	Recalling its general comment No. 5 (2017), its guidelines on deinstitutionalization, including in emergencies, and the report of the Special Rapporteur on the rights of persons with disabilities on the transformation of services for persons with disabilities,⁸ the Committee recommends that the State party, in close consultation with and with the active involvement of persons with disabilities, take immediate action to develop and implement a national deinstitutionalization strategy that includes the following:	Med erinrande om sin allmänna kommentar nr 5 (2017), om sina riktlinjer om avinstitutionalisering, inbegripet i katastrofsituationer, och om rapporten från den särskilda rapportören för rättigheter för personer med funktionsnedsättning om omvandlingen av service för personer med funktionsnedsättning,⁷ rekommenderar kommittén att konventionsstaten, i nära samråd med och under aktiv involvering av personer med funktionsnedsättning, utan dröjsmål ska vidta åtgärder för att utveckla och genomföra en nationell strategi för avinstitutionalisering som innefattar följande:	Med erinrande om sin allmänna kommentar nr 5 (2017), om sina riktlinjer om avinstitutionalisering, inbegripet i katastrofsituationer, och om rapporten från den särskilda rapportören för rättigheter för personer med funktionsnedsättning om omvandlingen av tjänster för personer med funktionsnedsättning, rekommenderar kommittén att konventionsstaten, i nära samråd med och med aktiv involvering av personer med funktionsnedsättning, utan dröjsmål ska vidta åtgärder för att utveckla och genomföra en nationell strategi för avinstitutionalisering som innefattar följande:

42a	Legislative, administrative, policy and other measures to ensure nationally consistent access to individualized personal assistance and support to all persons with disabilities, including the 1,500 persons with disabilities who lost personal assistance between 2015 and 2022, and to persons with disabilities over the age of 66;	Lagstiftnings- och administrativa åtgärder, politiska åtgärder och andra åtgärder för att säkerställa en nationellt enhetlig tillgång till individanpassad personlig assistans och individanpassat stöd till alla personer med funktionsnedsättning, inbegripet de 1 500 personer med funktionsnedsättning som förlorade sin personliga assistans mellan 2015 och 2022 liksom personer med funktionsnedsättning som är äldre än 66 år.	Lagstiftnings-, administrativa- och policyåtgärder samt andra åtgärder för att säkerställa en nationellt enhetlig tillgång till individanpassad personlig assistans och individanpassat stöd till alla personer med funktionsnedsättning, inbegripet de 1 500 personer med funktionsnedsättning som förlorade sin personliga assistans mellan 2015 och 2022 liksom personer med funktionsnedsättning som är äldre än 66 år.
42b	Independent monitoring of institutions until they are closed;	Oberoende övervakning av institutioner tills de stängs.	Oberoende tillsyn av institutioner tills de stängs.
42c	Relevant policies to close existing institutions and to prevent the reinstitutionalization of persons with disabilities;	Relevanta politiska program för stängning av befintliga institutioner och för förhindrande av återinstitutionalisering av personer med funktionsnedsättning.	Relevanta policyåtgärder för att stänga befintliga institutioner och för att förhindra återinstitutionalisering av personer med funktionsnedsättning.
43	The Committee is concerned about the lack of “accompanying person service” to support personal mobility, including for persons with disabilities still in special accommodation, older persons with disabilities, persons with disabilities still in group homes and persons who are blind.	Kommittén är oroad över bristen på ledsagarservice till stöd för personlig rörlighet, inbegripet personer på särskilda boenden för äldre och på gruppboenden liksom för personer som är blinda.	Kommittén är oroad över avsaknaden av ledsagarservice till stöd för personlig rörlighet, inbegripet personer med funktionsnedsättning på särskilda boenden, äldre personer med funktionsnedsättning, personer med funktionsnedsättning på gruppboenden samt personer som är blinda.

44	The Committee recommends that the State party enhance measures to support personal mobility, including a national programme for the provision of the accompanying person service to support personal mobility, in particular for persons still in special accommodation, older persons with disabilities, persons with disabilities still in group homes and persons who are blind.	Kommittén rekommenderar att konventionsstaten ska förbättra åtgärderna till stöd för personlig rörlighet, inbegripet genom ett nationellt program för tillhandahållande av ledsagarservice till stöd för personlig rörlighet, i synnerhet för, personer på särskilda boenden för äldre och på gruppboenden liksom för personer som är blinda.	Kommittén rekommenderar att konventionsstaten ska förbättra åtgärderna till stöd för personlig rörlighet, inbegripet genom ett nationellt program för tillhandahållande av ledsagarservice till stöd för personlig rörlighet, i synnerhet för personer på särskilda boenden, äldre personer med funktionsnedsättning, personer med funktionsnedsättning på gruppboenden samt personer som är blinda.
45	The Committee is concerned about shortcomings in the dissemination of government information in accessible formats, such as accessible information in minority languages, Plain Swedish, sign language, Easy Read, Braille and tactile, augmentative and alternative means of communication.	Kommittén är oroad över brister i fråga om spridandet av offentlig information i tillgängliga format, exempelvis tillgänglig information på minoritetsspråk, på lätt svenska och i punktskrift samt med hjälp av taktila, alternativa och kompletterande kommunikationsmedel.	Kommittén är oroad över brister i fråga om spridningen av offentlig information i tillgängliga format, exempelvis tillgänglig information på minoritetsspråk, på lätt svenska, teckenspråk, lättläst, punktskrift samt taktila, kompletterande och alternativa kommunikationsmedel.
46	The Committee recommends that the State party, in close consultation with and with the active involvement of persons with disabilities and their representative organizations, take all measures necessary, based on international and European standards, to ensure that information intended for the general	Kommittén rekommenderar att konventionsstaten, i nära samråd med och under aktiv involvering av personer med funktionsnedsättning och de organisationer som företräder dem, på grundval av internationella och europeiska standarder ska vidta alla åtgärder som krävs för att se till att	Kommittén rekommenderar att konventionsstaten, i nära samråd med och med aktiv involvering av personer med funktionsnedsättning och deras representativa organisationer, på grundval av internationella och europeiska standarder ska vidta alla åtgärder som krävs för att säkerställa att information

	public is available in accessible formats and through assistive technology for all persons with disabilities, in a timely manner and without additional cost, in particular during emergencies.	information som riktar sig till allmänheten finns att tillgå i tillgängliga format och via hjälpmedelsteknik för alla personer med funktionsnedsättning, utan dröjsmål och utan extra kostnader, särskilt i nödsituationer.	som riktar sig till allmänheten finns att tillgå i tillgängliga format och via assisterande teknik för alla personer med funktionsnedsättning, utan dröjsmål och utan extra kostnader, särskilt i nödsituationer.
47	The Committee is concerned about the lack of comprehensive measures ensuring data protection and the right to privacy concerning the personal, medical and rehabilitation information of persons with disabilities, in particular with regard to assessments of needs for services, including personal assistance.	Kommittén är oroad över bristen på heltäckande åtgärder för att säkerställa dataskydd och rätten till privatliv såvitt avser personuppgifter och uppgifter om hälsa och rehabilitering för personer med funktionsnedsättning, särskilt med avseende på bedömningar av behovet av service, inbegripet personlig assistans.	Kommittén är oroad över bristen på heltäckande åtgärder för att säkerställa dataskydd och rätten till privatliv såvitt avser personuppgifter och uppgifter om hälsa och rehabilitering för personer med funktionsnedsättning, särskilt med avseende på bedömningar av behovet av stödinsatser, inbegripet personlig assistans.
49a	The Committee is concerned about the following: (a) The lack of resources and adequate support mechanisms from the municipal authorities to support parents with disabilities and families with children with disabilities;	Kommittén är oroad över följande: Att det saknas resurser och tillräckliga stödmekanismer för att de kommunala myndigheterna ska kunna stödja föräldrar med funktionsnedsättning och familjer med barn med funktionsnedsättning.	Kommittén är oroad över följande: Avsaknad av resurser och tillräckliga stödmekanismer från de kommunala myndigheterna för att stödja föräldrar med funktionsnedsättning och familjer med barn med funktionsnedsättning.
49b	The discrimination against persons with disabilities during family reunification procedures, given that the right to family	Att personer med funktionsnedsättning diskrimineras i samband med förfaranden för familjeåterförening, med tanke på att rätt till familjeåterförening föreligger	Diskriminering av personer med funktionsnedsättning under förfaranden för familjeåterförening, eftersom rätten

	unification is conditional on detailed income and housing requirements.	endast för den som uppfyller detaljerade inkomst- och bostadskrav.	till familjeåterförening är villkorad av detaljerade inkomst- och bostadskrav.
50	The Committee recommends that the State party, in close consultation with and with the active involvement of persons with disabilities and their representative organizations:	Kommittén rekommenderar att konventionsstaten, i nära samråd med och under aktiv involvering av personer med funktionsnedsättning och de organisationer som företräder dem, ska göra följande:	Kommittén rekommenderar att konventionsstaten, i nära samråd med och med aktiv involvering av personer med funktionsnedsättning och deras representativa organisationer, ska:
50a	Ensure the realization of the right to family life, the provision of support to parents with disabilities and parents of children with disabilities and the eradication of prejudices among the service providers and municipal authorities, in particular in remote areas;	Säkerställa att rätten till familjeliv förverkligas, att det finns stöd till föräldrar med funktionsnedsättning och till familjer med barn med funktionsnedsättning och att fördomar kan utrotas bland serviceansvariga enheter inom kommunala myndigheter, särskilt i avlägsna områden.	Säkerställa att rätten till familjeliv förverkligas, att det finns stöd till föräldrar med funktionsnedsättning och till familjer med barn med funktionsnedsättning och att fördomar utrotas bland tjänsteförare och kommunala myndigheter, särskilt i glesbygdsområden.
51c	The decrease in the allocation of resources for the provision of reasonable accommodation in education, such as personal assistance and support services for students with disabilities;	Att det har skett en minskning av anslagen till skälig anpassning inom utbildning, exempelvis personlig assistans och stöd till elever med funktionsnedsättning.	Minskningen av anslag för tillhandahållande av skäliga åtgärder inom utbildning, exempelvis personlig assistans och stödinsatser för elever med funktionsnedsättning.
52	Recalling its general comment No. 4 (2016) and targets 4.5 and 4.a of the Sustainable Development Goals, the Committee recommends that the State	Med erinrande om sin allmänna kommentar nr 4 (2016) om rätten till inkluderande utbildning och FN:s globala mål 4, delmål 4.5 och indikator 4a för	Med erinrande om sin allmänna kommentar nr 4 (2016) och delmål 4.5 och indikator 4a i de globala målen för hållbar utveckling rekommenderar

	party, in close consultation with and with the active involvement of organizations of persons with disabilities, learners with disabilities and their families:	hållbar utveckling rekommenderar kommittén att konventionsstaten, i nära samråd med och under aktiv involvering av organisationer för personer med funktionsnedsättning, elever med funktionsnedsättning och deras familjer, ska göra följande:	kommittén att konventionsstaten, i nära samråd med och med aktiv involvering av organisationer av personer med funktionsnedsättning, elever med funktionsnedsättning och deras familjer, ska göra följande:
52b	Ensure that children with disabilities can attend mainstream schools, including by enhancing accessibility and reasonable accommodation for all kinds of disabilities and providing appropriate arrangements for transportation, in particular in remote areas;	Se till att elever med funktionsnedsättning kan gå i reguljära skolor, bland annat genom att öka tillgängligheten och förekomsten av skälig anpassning för alla typer av funktionsnedsättningar och genom att ombesörja lämpliga transportarrangemang, särskilt i avlägsna områden.	Säkerställa att barn med funktionsnedsättning kan gå i reguljära skolor, bland annat genom att öka tillgängligheten och förekomsten av skäliga åtgärder för alla typer av funktionsnedsättningar och genom att ombesörja lämpliga transportarrangemang, särskilt i glesbygdsområden.
52c	Provide students with disabilities with assistive compensatory aids and learning materials in alternative and accessible formats, such as inclusive digital access, modes and means of communication, including Easy Read, communication aids and assistive and information technology, and ensure that there are enough teachers fluent in Swedish sign language;	Se till att elever med funktionsnedsättning får tillgång till kompensatoriska hjälpmedel och läromedel i alternativa och tillgängliga format, exempelvis inkluderande digital åtkomst, alternativa och tillgängliga kommunikationssätt och kommunikationsmedel, inbegripet lättläst, och till kommunikationshjälpmedel och hjälpmedels- och informationsteknik, och se till att det finns tillräckligt många	Förse elever med funktionsnedsättning med kompensatoriska hjälpmedel och läromedel i alternativa och tillgängliga format, exempelvis inkluderande digital åtkomst, kommunikationssätt och kommunikationsmedel, inbegripet lättläst, kommunikationshjälpmedel och assisterande och informationsteknik, och säkerställa att det finns tillräckligt många

		lärare som behärskar svenskt teckenspråk flytande.	lärare som behärskar svenskt teckenspråk flytande.
52d	Guarantee ongoing training for teachers and non-teaching staff on inclusive education at all levels, including training in sign language and other accessible formats of communication, and develop a monitoring system to eliminate all forms of direct and indirect discrimination against children with disabilities and their families;	Garanterat fortbildning för lärare och övrig personal om inkluderande utbildning på alla nivåer, inbegripet utbildning i teckenspråk och andra tillgängliga kommunikationsformat, och utveckla ett uppföljningssystem för att undanröja alla former av direkt och indirekt diskriminering av barn med funktionsnedsättning och deras familjer.	Garanterat kontinuerlig utbildning för lärare och övrig personal om inkluderande utbildning på alla nivåer, inbegripet utbildning i teckenspråk och andra tillgängliga kommunikationsformat, och utveckla ett övervakningssystem för att undanröja alla former av direkt och indirekt diskriminering av barn med funktionsnedsättning och deras familjer.
52e	Allocate further resources to provide reasonable accommodation and dedicated assistance programmes in higher education institutions, including professional training for students with all types of disabilities.	Anslå ytterligare resurser för att tillhandahålla skäligen anpassning och program för särskilt stöd vid inrättningar för högre utbildning, inbegripet yrkeshögskoleutbildning för studerande med alla typer av funktionsnedsättningar.	Anslå ytterligare resurser för att tillhandahålla skäliga åtgärder och program för särskilt stöd inom högre utbildning, inbegripet yrkesutbildning för studerande med alla typer av funktionsnedsättningar.
53a	The Committee is concerned about the following: (a) That compared with the general population, persons with disabilities, in particular persons with intellectual and/or psychosocial disabilities, persons with disabilities living in remote areas, persons with disabilities still living in institutions and children and women with disabilities,	Kommittén är oroad över följande: Att personer med funktionsnedsättning – särskilt personer med intellektuella, neuropsykiatriska och psykiska funktionsnedsättningar, personer med funktionsnedsättning som bor i avlägsna områden, personer med funktionsnedsättning som bor på institutioner och barn och kvinnor med	Kommittén är oroad över följande: Att personer med funktionsnedsättning – särskilt personer med intellektuella och/eller psykosociala funktionsnedsättningar, personer med funktionsnedsättning som bor i glesbygdsområden, personer med funktionsnedsättning som bor på

	are in significantly poorer health, have higher rates of mortality and suicides and face barriers in access to health services, including sexual and reproductive health, dental care, information and equipment;	funktionsnedsättning – jämfört med befolkningen i allmänhet har avsevärt sämre hälsa samt högre dödlighet och självmordsfrekvens och dessutom ställs inför hinder när det gäller tillgång till vårdtjänster, inbegripet sexuell och reproduktiv hälsa, tandvård, information och utrustning.	institutioner och barn och kvinnor med funktionsnedsättning – jämfört med befolkningen i allmänhet har avsevärt sämre hälsa samt högre dödlighet och självmordsfrekvens och dessutom ställs inför hinder när det gäller tillgång till hälso- och sjukvård, inbegripet sexuell och reproduktiv hälsa, tandvård, information och utrustning.
53b	The gradual return to a medical approach to disability and the lack of measures taken to ensure that individual needs, preferences and self-determination are respected.	Att det har skett en successiv återgång till en medicinsk syn på funktionsnedsättning och att det saknas åtgärder för att se till att individernas behov, preferenser och självbestämmande respekteras.	Att det har skett en gradvis återgång till en medicinsk syn på funktionshinder och att det saknas åtgärder för att säkerställa att individuella behov, preferenser och självbestämmande respekteras.
54a	Recalling the link between article 25 of the Convention and targets 3.7 and 3.8 of the Sustainable Development Goals, the Committee recommends that the State party: (a) Take measures to ensure that all persons with disabilities, in particular persons with intellectual and/or psychosocial disabilities, persons with disabilities living in remote areas, persons with disabilities still living in institutions and children and women with disabilities, have access to information on an equal basis with others and to affordable,	Med erinrande om kopplingen mellan artikel 25 i konventionen och delmålen 3.7 och 3.8 inom FN:s globala mål för hållbar utveckling, rekommenderar kommittén att konventionsstaten ska göra följande: a) Vidta åtgärder för att se till att alla personer med funktionsnedsättning – särskilt personer med intellektuella, neuropsykiatriska och psykiska funktionsnedsättningar personer med funktionsnedsättning som bor i avlägsna områden, personer med funktionsnedsättning som bor på institutioner och barn och kvinnor med	Med erinrande om kopplingen mellan artikel 25 i konventionen och delmålen 3.7 och 3.8 inom FN:s globala mål för hållbar utveckling, rekommenderar kommittén att konventionsstaten ska göra följande: a) Vidta åtgärder för att säkerställa att alla personer med funktionsnedsättning – särskilt personer med intellektuella och/eller psykosociala funktionsnedsättningar, personer med funktionsnedsättning som bor i glesbygdsområden, personer med funktionsnedsättning som fortfarande bor

	accessible, high-quality and culturally sensitive medical equipment and health services, including sexual, reproductive and mental health services;	funktionsnedsättning – får tillgång till information på lika villkor som andra och, mot en överkomlig kostnad, till tillgänglig, kvalitativ och kulturanpassad medicinsk utrustning och hälso- och sjukvård, inbegripet sexuell och reproduktiv hälsa och psykisk hälsa.	på institutioner och barn och kvinnor med funktionsnedsättning – har tillgång till information på lika villkor som andra och, mot en överkomlig kostnad, till tillgänglig, kvalitativ och kulturanpassad medicinsk utrustning och hälso- och sjukvård, inbegripet sexuell och reproduktiv hälsa och psykisk hälsa.
54b	Strengthen the requirements for the systematic participation of persons with disabilities in the planning, design, monitoring and evaluation of accessibility, care processes and working methods in health care and strengthen the implementation of the human rights model of disability.	Skärpa kraven på att personer med funktionsnedsättning systematiskt ska involveras vid planering, utformning, övervakning och utvärdering av tillgänglighet, vårdprocesser och arbetsmetoder inom hälso- och sjukvården samt stärka genomförandet av den på mänskliga rättigheter grundade synen på funktionsnedsättning.	Skärpa kraven på att personer med funktionsnedsättning systematiskt ska involveras vid planering, utformning, övervakning och utvärdering av tillgänglighet, vårdprocesser och arbetsmetoder inom hälso- och sjukvården samt stärka genomförandet av människorättsmodellen av funktionshinder.
55	The Committee is concerned about the inconsistency and limited range of services and providers across the regions and the municipalities and the lack of nationally consistent guidelines and monitoring mechanisms to ensure persons with disabilities receive appropriate habilitation and rehabilitation services.	Kommittén är oroad över att regionerna och kommunerna uppvisar ett begränsat och icke-enhetligt utbud av tjänster och tjänsteleverantörer samt att det saknas nationellt enhetliga riktlinjer och övervakningsmekanismer avsedda att se till att personer med funktionsnedsättning erhåller lämpliga habiliterings- och rehabiliteringsinsatser.	Kommittén är oroad över att regionerna och kommunerna uppvisar ett begränsat och icke-enhetligt utbud av tjänster och tjänsteleverantörer samt att det saknas nationellt enhetliga riktlinjer och övervakningsmekanismer för att säkerställa att personer med funktionsnedsättning erhåller lämpliga habiliterings- och rehabiliteringsinsatser.

56	The Committee recommends that the State party develop nationally consistent guidelines, monitoring and evaluation mechanisms to ensure that persons with disabilities can easily select and receive the most relevant and appropriate habilitation and rehabilitation programmes or services in accordance with their choice and preference and can exercise independent living and have access to the labour market.	Kommittén rekommenderar att konventionsstaten ska utveckla nationellt enhetliga riktlinjer och övervaknings- och utvärderingsmekanismer, så att personer med funktionsnedsättning enkelt kan välja och ta del av de mest relevanta och lämpliga insatserna eller åtgärderna inom habilitering och rehabilitering i enlighet med sina egna val och preferenser och så att de kan leva ett oberoende liv och få tillträde till arbetsmarknaden.	Kommittén rekommenderar att konventionsstaten ska utveckla nationellt enhetliga riktlinjer och övervaknings- och utvärderingsmekanismer, för att säkerställa att personer med funktionsnedsättning enkelt kan välja och få tillgång till de mest relevanta och lämpliga insatserna eller åtgärderna inom habilitering och rehabilitering i enlighet med sina egna val och preferenser samt kan leva ett självständigt liv och få tillträde till arbetsmarknaden.
57a	The Committee is concerned about the following: (a) The high incidence of unemployment among persons with disabilities, in particular women with disabilities and young persons with disabilities, national minority persons with disabilities and migrants with disabilities, as well as the continued discrimination in payment mechanisms for persons with disabilities with “reduced work capacity”;	Kommittén är oroad över följande: a) Att det råder hög arbetslöshet bland personer med funktionsnedsättning, särskilt kvinnor med funktionsnedsättning, ungdomar med funktionsnedsättning, personer med funktionsnedsättning som tillhör nationella minoriteter och migranter med funktionsnedsättning, och att personer med funktionsnedsättning som har nedsatt arbetsförmåga fortfarande diskrimineras i betalningsmekanismerna.	Kommittén är oroad över följande: a) Att det råder hög arbetslöshet bland personer med funktionsnedsättning, särskilt kvinnor med funktionsnedsättning, unga personer med funktionsnedsättning, personer med funktionsnedsättning som tillhör nationella minoriteter och migranter med funktionsnedsättning, och att personer med funktionsnedsättning som har ”nedsatt arbetsförmåga” fortfarande diskrimineras i ersättningssystemen.
57b	The discrimination and barriers that persons with disabilities face in their employment, the disparities across the	Att personer med funktionsnedsättning möter diskriminering och hinder i samband med sysselsättning, att det finns	Att personer med funktionsnedsättning möter diskriminering och hinder i arbetslivet, att det finns skillnader mellan

	regions and municipalities with regard to the provision of support and the lack of measures to ensure the accountability of employers for not respecting the quotas for the employment of persons with disabilities;	skillnader mellan olika regioner och kommuner i fråga om det stöd som tillhandahålls och att det saknas åtgärder för att se till att arbetsgivare ställs till ansvar om de inte efterlever kvoterna för anställning av personer med funktionsnedsättning.	olika regioner och kommuner i fråga om det stöd som tillhandahålls och att det saknas åtgärder för att säkerställa att arbetsgivare hålls ansvariga om de inte efterlever kvoterna för anställning av personer med funktionsnedsättning.
57c	The lack of vocational training and protocols to eliminate discrimination and segregation and to ensure that persons with disabilities have equal opportunities to work and employment.	Att det saknas yrkesutbildning liksom riktlinjer för att undanröja diskriminering och segregering och för att se till att personer med funktionsnedsättning får lika möjligheter till arbete och sysselsättning.	Att det saknas yrkesutbildning liksom riktlinjer för att undanröja diskriminering och segregering och för att säkerställa att personer med funktionsnedsättning har lika möjligheter till arbete och sysselsättning.
58a	With reference to its general comment No. 8 (2022), the Committee recommends that the State party: (a) Review the existing national legislation to address systemic, intersectional and structural barriers experienced by persons with disabilities, in particular women with disabilities, young persons with disabilities, national minorities with disabilities, migrants with disabilities and persons with intellectual and/or psychosocial disabilities, and take measures to increase the number of persons with disabilities in open labour	Med hänvisning till sin allmänna kommentar nr 8 (2022) om rätten till arbete och sysselsättning för personer med funktionsnedsättning rekommenderar kommittén att konventionsstaten ska göra följande: a) Se över sin befintliga nationella lagstiftning i syfte att åtgärda systematiska, intersektionella och strukturella hinder som drabbar personer med funktionsnedsättning, särskilt kvinnor med funktionsnedsättning, ungdomar med funktionsnedsättning, personer med funktionsnedsättning som tillhör nationella minoriteter, migranter med funktionsnedsättning och personer med intellektuella, neuropsykiatriska och	Med hänvisning till sin allmänna kommentar nr 8 (2022) rekommenderar kommittén att konventionsstaten ska göra följande: a) Se över sin befintliga nationella lagstiftning i syfte att åtgärda systematiska, intersektionella och strukturella hinder som drabbar personer med funktionsnedsättning, särskilt kvinnor med funktionsnedsättning, unga personer med funktionsnedsättning, personer med funktionsnedsättning som tillhör nationella minoriteter, migranter med funktionsnedsättning och personer med intellektuella och/eller psykosociala funktionsnedsättningar, vidta åtgärder för

	market and review the assessment of reduced capacity to work;	psykiska funktionsnedsättningar, vidta åtgärder för att öka antalet personer med funktionsnedsättning på den öppna arbetsmarknaden och se över hur bedömningen av nedsatt arbetsförmåga görs.	att öka antalet personer med funktionsnedsättning på den öppna arbetsmarknaden och se över hur bedömningen av nedsatt arbetsförmåga görs.
58b	Enforce the implementation of the quotas of employment for persons with disabilities in both the public and the private sectors and ensure the accessibility of and reasonable accommodation in workplaces;	Se till att anställningskvoterna för personer med funktionsnedsättning faktiskt tillämpas i både den offentliga och den privata sektorn samt att arbetsplatserna är tillgängliga och att skälig anpassning görs på dessa.	Verkställa genomförandet av kvoter för anställning av personer med funktionsnedsättning i både offentlig och privat sektor samt säkerställa tillgänglighet och skäliga åtgärder på arbetsplatser.
58c	Strengthen the vocational and professional training system and take measures to ensure accessibility and inclusiveness, including through the establishment of a complaint mechanism to investigate discriminatory practices on the basis of disability in the field of vocational rehabilitation and work, and ensure the effective transition from vocational and tertiary education to work in the open labour market.	Stärka systemet för yrkesutbildning och vidta åtgärder för att säkerställa tillgänglighet och inklusivitet, inbegripet genom inrättande av en klagomålsmekanism för utredning av ågeranden som kan innebära diskriminering på grund av funktionsnedsättning inom yrkesrehabilitering och arbete, samt se till att övergången från yrkesutbildning och högre utbildning till arbete på den öppna arbetsmarknaden fungerar smidigt.	Stärka systemet för yrkesutbildning och yrkesinriktad utbildning samt vidta åtgärder för att säkerställa tillgänglighet och inkludering, inbegripet genom att inrätta en klagomålsmekanism för att utreda diskriminerande praxis på grund av funktionshinder inom yrkesrehabilitering och arbete, samt säkerställ en effektiv övergång från yrkesutbildning och eftergymnasial utbildning till arbete på den öppna arbetsmarknaden.
59a	The Committee is concerned about the following: (a) The higher risk of poverty among persons with disabilities, the insufficient	Kommittén är oroad över följande: a) Att personer med funktionsnedsättning löper högre risk att drabbas av fattigdom, att	Kommittén är oroad över följande: a) Den högre risken för fattigdom bland personer med funktionsnedsättning,

	measures to address poverty among persons with disabilities and the lack of regular studies examining the systemic causes of the intersection of poverty and disability to adequately inform governmental policies and plans;	åtgärderna för att komma till rätta med fattigdomen bland personer med funktionsnedsättning är otillräckliga och att det inte görs regelbundna undersökningar för att ta reda på grundorsakerna till att fattigdom och funktionsnedsättning ofta förekommer tillsammans, vilket skulle behövas för att skapa ett fullgott underlag för regeringens politik och planer.	otillräckliga åtgärder för att motverka fattigdom bland personer med funktionsnedsättning samt avsaknaden av regelbundna studier som analyserar grundorsakerna till samspelet mellan fattigdom och funktionshinder för att ge ett tillräckligt underlag för regeringens politik och planer.
59c	The lack of access to disability support schemes for asylum-seekers, refugees and migrants with disabilities, including persons with disabilities under temporary protection.	Att asylsökande, flyktingar och migranter med funktionsnedsättning, inbegripet personer med funktionsnedsättning omfattade av tillfälligt skydd, saknar tillgång till systemen för stöd till personer med funktionsnedsättning.	Att asylsökande, flyktingar och migranter med funktionsnedsättning, inbegripet personer med funktionsnedsättning som omfattas av tillfälligt skydd, saknar tillgång till funktionshinderstödsystem.
60	Recalling the links between article 28 of the Convention and target 10.2 of the Sustainable Development Goals, which seek to empower and to promote the economic inclusion of all persons, irrespective of disability status, the Committee recommends that the State party:	Med erinrande om kopplingarna mellan artikel 28 i konventionen och delmål 10.2 inom FN:s globala mål för hållbar utveckling, vilkas syfte är att ge alla inflytande över sitt eget liv och att främja ekonomisk inkludering av alla, oavsett i vilken mån de har funktionsnedsättningar, rekommenderar kommittén att konventionsstaten ska göra följande:	Med erinrande om kopplingarna mellan artikel 28 i konventionen och delmål 10.2 inom FN:s globala mål för hållbar utveckling, vilkas syfte är att stärka egenmakt över sitt eget liv och att främja ekonomisk inkludering av alla, oavsett funktionshinderstatus, rekommenderar kommittén att konventionsstaten ska:
60a	Take all measures necessary to address the increased risk of poverty among	Vidta alla åtgärder som krävs för att åtgärda motverka att personer med	Vidta alla åtgärder som krävs för att hantera den ökade risken för fattigdom

	persons with disabilities and mainstream disability into all studies, research, policies and plans related to poverty reduction;	funktionsnedsättning ska löpa högre risk att drabbas av fattigdom och se till att ett funktionsnedsättningsperspektiv ingår i alla undersökningar, all forskning, all politik och alla planer på området fattigdomsminskning.	bland personer med funktionsnedsättning och integrera ett funktionshindersperspektiv i alla undersökningar, all forskning, all politik och alla planer på området fattigdomsminskning.
60b	Ensure equal access to support by persons with disabilities, across all regions and municipalities, and simplify procedures for the submission of applications for support;	Se till att personer med funktionsnedsättning har lika tillgång till stöd i alla regioner och kommuner samt förenkla förfarandena för att ansöka om stöd.	Säkerställa att personer med funktionsnedsättning har lika tillgång till stöd i alla regioner och kommuner samt förenkla förfarandena för att ansöka om stöd.
60c	Provide access to disability support schemes for asylum-seekers, refugees and migrants with disabilities, including persons with disabilities under temporary protection in order to prevent them from falling into poverty.	Se till att asylsökande, flyktingar och migranter med funktionsnedsättning, inbegripet personer med funktionsnedsättning omfattade av tillfälligt skydd, får tillgång till systemen för stöd till personer med funktionsnedsättning, så att det kan förhindras att de hamnar i fattigdom.	Säkerställa tillgång till funktionshinderstödsystem för asylsökande, flyktingar och migranter med funktionsnedsättning, inbegripet personer med funktionsnedsättning som omfattas av tillfälligt skydd, för att förhindra att de hamnar i fattigdom.
61b	The lack of accessibility to voting procedures, facilities and materials for all persons with disabilities, in particular for persons with physical, intellectual and/or psychosocial disabilities.	Att procedurerna, anordningarna och materialen vid val inte är tillräckligt tillgängliga för alla personer med funktionsnedsättning, särskilt personer med fysiska, intellektuella, neuropsykiatriska och psykiska funktionsnedsättningar.	Bristande tillgänglighet till röstningsförfaranden, vallokaler och valmaterial för alla personer med funktionsnedsättning, särskilt för personer med fysiska, intellektuella och/eller psykosociala funktionsnedsättningar.

62b	Ensure the accessibility of voting material and polling stations, in particular in remote areas, across the regions and municipalities, as well as of election campaigns, including by applying support measures for persons with intellectual disabilities through alternative and augmentative modes of conveying information.	Säkerställ tillgängligheten för röstningsmaterial och vallokaler, särskilt i avlägsna områden, i samtliga regioner och kommuner, liksom tillgängligheten för valkampanjer, bland annat genom att tillämpa stödåtgärder riktade till personer med intellektuell funktionsnedsättning genom alternativa och kompletterande informationsmetoder.	Säkerställ tillgängligheten för röstningsmaterial och vallokaler, särskilt i glesbygdsområden, i regioner och kommuner, liksom för valkampanjer, bland annat genom att tillämpa stödåtgärder riktade till personer med intellektuell funktionsnedsättning genom alternativa och kompletterande sätt att förmedla information.
63	The Committee is concerned about the barriers to access to recreational, leisure and sport activities for persons with disabilities, in particular persons with intellectual and/or psychosocial disabilities and children with disabilities.	Kommittén är oroad över de hinder som gör det svårare för personer med funktionsnedsättning att få tillträde till rekreation, fritidsverksamhet och idrott, särskilt för personer med intellektuella, neuropsykiatriska och psykiska funktionsnedsättningar och barn med funktionsnedsättning.	Kommittén är oroad över hindren för tillgång till rekreations-, fritids-, och idrottsverksamhet för personer med funktionsnedsättning, särskilt för personer med intellektuella och/eller psykosociala funktionsnedsättningar och barn med funktionsnedsättning.
64	The Committee recommends that the State party, in close consultation with and with the active involvement of persons with disabilities and their representative organizations:	Kommittén rekommenderar att konventionsstaten, i nära samråd med och under aktiv involvering av personer med funktionsnedsättning och de organisationer som företräder dem, ska göra följande:	Kommittén rekommenderar att konventionsstaten, i nära samråd med och med aktiv involvering av personer med funktionsnedsättning och deras representativa organisationer, ska:
64b	Ensure that persons with disabilities have access to personal assistance at no cost to	Se till att personer med funktionsnedsättning har tillgång till kostnadsfri personlig assistans som ger	Säkerställa att personer med funktionsnedsättning har tillgång till kostnadsfri personlig assistans som ger

	practise sport and attend cultural and social activities.	dem möjlighet att idrotta och att delta i kulturella och sociala verksamheter.	dem möjlighet att idrotta och att delta i kulturella och sociala verksamheter.
65b	The lack of disaggregated data, including in relation to persons with disabilities facing multiple and intersecting forms of discrimination, such as lesbian, gay, bisexual, transgender and intersex persons with disabilities, national minority persons with disabilities, migrant persons with disabilities, including refugees, asylum-seekers and persons with disabilities under temporary protection, children with disabilities and women and girls with disabilities, as well as persons with disabilities still living in institutions;	Att det saknas uppdelad statistik bland annat avseende personer med funktionsnedsättning som drabbas av flerfaldiga och intersektionella former av diskriminering, exempelvis lesbiska kvinnor, homosexuella män, bisexuella personer, transpersoner och intersexpersoner med funktionsnedsättning, personer med funktionsnedsättning som tillhör nationella minoriteter, migranter – inbegripet flyktingar, asylsökande och personer som omfattas av tillfälligt skydd – med funktionsnedsättning, barn med funktionsnedsättning, kvinnor och flickor med funktionsnedsättning och personer med funktionsnedsättning som är intagna på insitution.	Bristen på uppdelad statistik bland annat avseende personer med funktionsnedsättning som drabbas av flerfaldiga och intersektionella former av diskriminering, exempelvis, homosexuella, bisexuella, transpersoner och intersexpersoner med funktionsnedsättning, personer med funktionsnedsättning som tillhör nationella minoriteter, migranter – inbegripet flyktingar, asylsökande och personer som omfattas av tillfälligt skydd – med funktionsnedsättning, barn med funktionsnedsättning, kvinnor och flickor med funktionsnedsättning och personer med funktionsnedsättning som fortfarande bor på institutioner.
65c	The lack of involvement of persons with disabilities and their representative organizations in the development of indicators for the monitoring of the implementation of the disability-related policies and programmes.	Att personer med funktionsnedsättning och de organisationer som företräder dem inte är delaktiga i arbetet med att utveckla indikatorer för övervakningen av genomförandet av politik och program som har anknytning till funktionsnedsättning.	Bristen på involvering av personer med funktionsnedsättning och deras representativa organisationer i arbetet med att utveckla indikatorer för övervakningen av genomförandet av funktionshinderspolitik och funktionshindersrelaterade policyer.

66	Recalling the Washington Group short set of questions on functioning and the policy marker on the inclusion and empowerment of persons with disabilities of the Development Assistance Committee of the Organisation for Economic Co-operation and Development, the Committee recommends that the State party, in close consultation with and with the active involvement of persons with disabilities, through their representative organizations, ensure appropriate, nationally consistent measures for the collection, implementation and public reporting of disaggregated data on the situation of persons with disabilities, in particular persons with disabilities facing multiple and intersecting forms of discrimination, including lesbian, gay, bisexual, transgender and intersex persons with disabilities, national minority persons with disabilities, migrant persons with disabilities, such as refugees, asylum-seekers and persons with disabilities under temporary protection, children with disabilities,	Med erinrande om Washington group Short set avseende funktionsnedsättning och om den politikmarkör avseende inkludering av och självbestämmande för personer med funktionsnedsättning som har utvecklats av kommittén för utvecklingsbistånd inom Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD), rekommenderar kommittén att konventionsstaten, i nära samråd med och under aktiv involvering av personer med funktionsnedsättning via de organisationer som företräder dem, ska se till att det finns lämpliga och nationellt enhetliga åtgärder som innebär att det samlas in, analyseras och offentliggörs specifik statistik avseende situationen för personer med funktionsnedsättning, särskilt personer med funktionsnedsättning som drabbas av flerfaldiga och intersektionella former av diskriminering, inbegripet lesbiska kvinnor, homosexuella män, bisexuella personer, transpersoner och intersexpersoner med funktionsnedsättning, personer med funktionsnedsättning som tillhör nationella minoriteter, migranter –	Med erinrande om Washington Group Short Set avseende funktionalitet och om policymarkören avseende inkludering av och egenmakt för personer med funktionsnedsättning som har utvecklats av kommittén för utvecklingsbistånd inom Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD), rekommenderar kommittén att konventionsstaten, i nära samråd med och med aktiv involvering av personer med funktionsnedsättning via deras representativa organisationer, ska säkerställa att det finns lämpliga och nationellt enhetliga åtgärder för insamling, genomförande och offentliggörande av uppdelad statistik avseende situationen för personer med funktionsnedsättning, särskilt personer med funktionsnedsättning som drabbas av flerfaldiga och intersektionella former av diskriminering, inbegripet, homosexuella och bisexuella personer, transpersoner och intersexpersoner med funktionsnedsättning, personer med funktionsnedsättning som tillhör nationella minoriteter, migranter – exempelvis flyktingar, asylsökande och

	women and girls with disabilities and persons with disabilities in institutions.	exempelvis flyktingar, asylsökande och personer omfattade av tillfälligt skydd – med funktionsnedsättning, barn med funktionsnedsättning, kvinnor och flickor med funktionsnedsättning och institutionsintagna personer med funktionsnedsättning.	personer omfattade av tillfälligt skydd – med funktionsnedsättning, barn med funktionsnedsättning, kvinnor och flickor med funktionsnedsättning och personer med funktionsnedsättning på institutioner.
67b	The fact that disability-related measures are not included in the humanitarian aid strategy provided through the Swedish International Development Cooperation Agency.	Att åtgärder med koppling till funktionsnedsättning inte ingår i strategin för det humanitära bistånd som ges via Sida.	Att funktionshindersrelaterade åtgärder inte ingår i strategin för det humanitära bistånd som genomförs via Sida.
68a	The Committee recommends that the State party: (a) Ensure the allocation of sufficient financial resources for international development of disability-specific measures and guarantee that inclusion is a precondition for the approval of projects funded as part of international cooperation programmes;	Kommittén rekommenderar att konventionsstaten ska göra följande: Se till att det anslås tillräckliga ekonomiska resurser till internationell utveckling av funktionshindersspecifika åtgärder och garantera att inklusivitet är en förutsättning för godkännande av projekt som finansieras inom ramen för program för internationellt samarbete.	Kommittén rekommenderar att konventionsstaten ska göra följande: Säkerställa att det anslås tillräckliga ekonomiska resurser till internationell utveckling av funktionshindersspecifika åtgärder och garantera att inkludering är en förutsättning för godkännande av projekt som finansieras inom ramen för program för internationellt samarbete.
68b	Ensure that disability-related measures are included in all humanitarian aid strategies, including in those provided by the Swedish International Development Cooperation Agency.	Se till att åtgärder med koppling till funktionsnedsättning ingår i alla strategier för humanitärt bistånd, inbegripet såvitt avser bistånd som ges via Sida.	Säkerställa att funktionshindersrelaterade åtgärder ingår i alla strategier för humanitärt bistånd, inbegripet de som genomförs via Sida.

70	The Committee recommends that the State party ensure that the Swedish Institute for Human Rights is provided with adequate financial, human and technical resources and a legislative and regulatory framework in full compliance with the principles relating to the status of national institutions for the promotion and protection of human rights (the Paris Principles).	Kommittén rekommenderar konventionsstaten att se till att Institutet för mänskliga rättigheter får tillräckliga ekonomiska, personella och tekniska resurser och omfattas av ett regelverk som helt överensstämmer med principerna för ställningen för nationella institutioner för främjande och skydd av mänskliga rättigheter (Paris-principerna).	Kommittén rekommenderar att konventionsstaten säkerställer att Institutet för mänskliga rättigheter förses med tillräckliga ekonomiska, personella och tekniska resurser samt en lagstiftnings- och regleringsram som fullt ut överensstämmer med principerna om nationella institutioners ställning för främjande och skydd av mänskliga rättigheter (Paris-principerna).
71	The Committee is concerned about the insufficient involvement and participation of persons with disabilities and their representative organizations in the monitoring process by the Swedish Institute for Human Rights.	Kommittén är oroad över att personer med funktionsnedsättning och de organisationer som företräder dem inte i tillräcklig utsträckning involveras och deltar i den övervakningsprocess som Institutet för mänskliga rättigheter genomför.	Kommittén är oroad över den otillräckliga involveringen och delaktigheten av personer med funktionsnedsättning och deras representativa organisationer i den övervakningsprocess som Institutet för mänskliga rättigheter genomför.
72	The Committee recommends that the Swedish Institute for Human Rights establish procedures and protocols for the involvement and full participation of persons with disabilities and their representative organizations in its monitoring processes.	Kommittén rekommenderar att Institutet för mänskliga rättigheter ska inrätta förfaranden och protokoll som säkerställer att personer med funktionsnedsättning och de organisationer som företräder dem involveras och deltar helt och fullt i institutets övervakningsprocess.	Kommittén rekommenderar att Institutet för mänskliga rättigheter ska inrätta förfaranden och protokoll för involvering och full delaktighet av personer med funktionsnedsättning och deras representativa organisationer i institutets övervakningsprocesser.

73	The Committee emphasizes the importance of all the recommendations contained in the present concluding observations. With regard to urgent measures that must be taken, the Committee would like to draw the State party's attention to the recommendations contained in paragraphs 6, on general obligations, 14, on equality and non-discrimination, 44, on living independently and being included in the community, and 54, on inclusive education.	Kommittén framhåller att samtliga rekommendationer i dessa sammanfattande kommentarer är viktiga. Såvitt avser brådskande åtgärder som måste vidtas, önskar kommittén fästa konventionsstatens uppmärksamhet vid rekommendationerna i punkt 6 (om allmänna skyldigheter), punkt 14 (om jämlikhet och icke-diskriminering), punkt 44 (om rätten att leva självständigt och att delta i samhället) och punkt 54 (om inkluderande utbildning).	Kommittén framhåller att samtliga rekommendationer i dessa sammanfattande slutsatser är viktiga. Såvitt avser brådskande åtgärder som måste vidtas, önskar kommittén fästa konventionsstatens uppmärksamhet vid rekommendationerna i punkt 6 (om allmänna skyldigheter), punkt 14 (om jämlikhet och icke-diskriminering), punkt 44 (om rätten att leva självständigt och att delta i samhället) och punkt 54 (om inkluderande utbildning).
74	The Committee requests the State party to implement the recommendations contained in the present concluding observations. It recommends that the State party transmit the concluding observations for consideration and action to members of the Government and the parliament, officials in relevant ministries, local authorities and members of relevant professional groups, such as education, medical and legal professionals, as well as to the media, using modern social communication strategies.	Kommittén uppmanar konventionsstaten att genomföra rekommendationerna i dessa sammanfattande kommentarer. Kommittén rekommenderar konventionsstaten att sprida de sammanfattande kommentarerna för övervägande och åtgärd till regeringsmedlemmar, riksdagsledamöter, tjänstemän vid berörda departement, lokala myndigheter och medlemmar av berörda yrkesgrupper såsom lärare, hälso- och sjukvårdspersonal och jurister samt till medier med hjälp av moderna sociala kommunikationsstrategier.	Kommittén uppmanar konventionsstaten att genomföra rekommendationerna i dessa sammanfattande slutsatser. Kommittén rekommenderar konventionsstaten att sprida de sammanfattande slutsatserna för övervägande och åtgärd till regeringsmedlemmar, riksdagsledamöter, tjänstemän vid berörda departement, lokala myndigheter och medlemmar av berörda yrkesgrupper såsom lärare, hälso- och sjukvårdspersonal och jurister samt till medier med hjälp av moderna sociala kommunikationsstrategier.

75	The Committee strongly encourages the State party to involve civil society organizations, in particular organizations of persons with disabilities, in the preparation of its periodic report.	Kommittén uppmanar kraftfullt konventionsstaten att involvera civilsamhällesorganisationer, särskilt organisationer för personer med funktionsnedsättning, i utarbetandet av sin periodiska rapport.	Kommittén uppmanar kraftfullt konventionsstaten att involvera civilsamhällesorganisationer, särskilt organisationer av personer med funktionsnedsättning, i utarbetandet av sin periodiska rapport.
76	The Committee requests the State party to disseminate the present concluding observations widely, including to non-governmental organizations and organizations of persons with disabilities, and to persons with disabilities themselves and members of their families, in national and minority languages, including sign language, and in accessible formats, including Easy Read, and to make them available on the government website on human rights.	Kommittén uppmanar konventionsstaten att ge vid spridning åt dessa sammanfattande kommentarer och därvid bland annat sprida dem till icke-statliga organisationer och organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning, liksom till personer med funktionsnedsättning själva och deras anhöriga, på national- och minoritetsspråk, inbegripet teckenspråk, och i tillgängliga format, inbegripet lättläst, och att också göra dem tillgängliga på regeringens webbplats om mänskliga rättigheter.	Kommittén uppmanar konventionsstaten att ge vid spridning åt dessa sammanfattande slutsatser och därvid bland annat sprida dem till icke-statliga organisationer och organisationer av personer med funktionsnedsättning, liksom till personer med funktionsnedsättning själva och deras anhöriga, på national- och minoritetsspråk, inbegripet teckenspråk, och i tillgängliga format, inbegripet lättläst, och att också göra dem tillgängliga på regeringens webbplats om mänskliga rättigheter.
77	Under the simplified reporting procedure, the Committee will transmit to the State party a list of issues prior to reporting at least one year prior to 15 January 2031, the date by which the State party's combined fourth, fifth and sixth periodic reports are due. The replies of the State	Konventionsstaten har valt att rapportera i enlighet med det förenklade rapporteringsförfarandet. Kommittén kommer att utarbeta en förteckning över ämnen inför rapporteringen och uppmana konventionsstaten att lämna in sina svar inom ett år från mottagandet av List of	Enligt det förenklade rapporteringsförfarandet kommer kommittén att översända en förteckning med frågor till konventionsstaten inför rapporteringen minst ett år före den 15 januari 2031, då konventionsstatens kombinerade fjärde, femte och sjätte

	party to that list of issues will constitute its combined fourth, fifth and sixth periodic reports.	issues. Konventionsstatens svar, som förväntas ha inkommit senast den 15 januari 2031, kommer att utgöra dess kombinerade fjärde, femte och sjätte periodiska rapport.	periodiska rapporter ska lämnas. Konventionsstatens svar på denna lista med frågor kommer att utgöra dess kombinerade fjärde, femte och sjätte periodiska rapporter.

Noteringar från översättningsprocessen

[öa1]: ”Concluding observations” översätts i den nuvarande svenska översättningen med ”Sammanfattande kommentarer”. Det föreslås att översättningen ändras till ”Sammanfattande slutsatser”, i enlighet med översättningen av FN-kommitténs rekommendationer till Sverige från 2014⁷.

[öa2]: Kommittén återkommer i ett stort antal rekommendationer till behovet av aktiv involvering av ”organizations of persons with disabilities” och ”persons with disabilities, and their representative organizations”. I enlighet med allmän kommentar nr 7 om deltagande för personer med funktionsnedsättning⁸ föreslås att dessa begrepp översätts med ”organisationer av personer med funktionsnedsättning” samt ”personer med funktionsnedsättning och deras representativa organisationer”.

[öa3]: Likaså omnämns ”persons with psychosocial disabilities” i ett flertal rekommendationer. Begreppet översätts i den nuvarande svenska översättningen med ”personer med neuropsykiatriska och psykiska funktionsnedsättningar”. I linje med översättningen i flera allmänna kommentarer, exempelvis allmän kommentar nr 5 och nr 7, föreslås istället översättningen ”personer med psykosocial funktionsnedsättning”.⁹

[öa4]: ”Reasonable accommodation” översätts i den nuvarande svenska översättningen med ”skälig anpassning”. Här föreslås att översättningen ändras till ”skäliga åtgärder”, i enlighet med översättningen av allmän kommentar nr 6 om jämlikhet och icke diskriminering¹⁰ och allmän kommentar nr 8 om rätten till arbete och sysselsättning för personer med funktionsnedsättning¹¹.

⁷ Regeringen (2014), *Kommittén för rättigheter för personer med funktionsnedsättning: Sammanfattande slutsatser avseende Sveriges första rapport*.

⁸ Myndigheten för delaktighet (2020), *Allmän kommentar nr 7 om deltagande för personer med funktionsnedsättning, inbegripet barn med funktionsnedsättning, genom deras representativa organisationer, i implementeringen och övervakningen av konventionen*.

⁹ Myndigheten för delaktighet (2020), *Allmän kommentar nr 5 om ett självständigt liv och att vara inkluderad i samhällsgemenskapen*, samt Myndigheten för delaktighet (2020), *Allmän kommentar nr 7 om deltagande för personer med funktionsnedsättning, inbegripet barn med funktionsnedsättning, genom deras representativa organisationer, i implementeringen och övervakningen av konventionen*.

¹⁰ Myndigheten för delaktighet (2020), *Allmän kommentar nr 6 om jämlikhet och icke diskriminering*.

¹¹ Myndigheten för delaktighet (2024), *Allmän kommentar nr 8 om rätten till arbete och sysselsättning för personer med funktionsnedsättning*.

[öa5]: Begreppet ”supported decision-making” föreslås ändras från ”stödande beslutsfattande” till ”beslutsfattande med stöd”, i enlighet med översättningen av allmän kommentar nr 5 om ett självständigt liv och att vara inkluderad i samhällsgemenskapen¹².

[öa6]: ”Independent living” översätts i den nuvarande svenska översättningen med ”ett oberoende liv”. Begreppet föreslås ändras till ”ett självständigt liv” i enlighet med översättningen av allmän kommentar nr 5 om ett självständigt liv och att vara inkluderad i samhällsgemenskapen¹³.

[öa7]: Rekommendation 13f bör tillfogas en fotnot i enlighet med det engelska originalet.¹⁴

¹² Myndigheten för delaktighet (2020), *Allmän kommentar nr 5 om ett självständigt liv och att vara inkluderad i samhällsgemenskapen*.

¹³ Myndigheten för delaktighet (2020), *Allmän kommentar nr 5 om ett självständigt liv och att vara inkluderad i samhällsgemenskapen*.

¹⁴ United Nations Committee on the Rights of Persons with Disabilities (2024), *Concluding observations on the combined second and third periodic reports of Sweden*. CRPD/C/SWE/CO/2-3

Referenser

Myndigheten för delaktighet (2020), *Allmän kommentar nr 5 om ett självständigt liv och att vara inkluderad i samhällsgemenskapen.*

Myndigheten för delaktighet (2020), *Allmän kommentar nr 6 om jämlikhet och icke diskriminering.*

Myndigheten för delaktighet (2020), *Allmän kommentar nr 7 om deltagande för personer med funktionsnedsättning, inbegripet barn med funktionsnedsättning, genom deras representativa organisationer, i implementeringen och övervakningen av konventionen.*

Myndigheten för delaktighet (2024), *Allmän kommentar nr 8 om rätten till arbete och sysselsättning för personer med funktionsnedsättning.*

Myndigheten för delaktighet (2024), *Sammanfattande kommentarer avseende Sveriges kombinerade andra och tredje periodiska rapport.*

Regeringen (2014), *Kommittén för rättigheter för personer med funktionsnedsättning: Sammanfattande slutsatser avseende Sveriges första rapport.*

Regeringen (2024), *Regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende Myndigheten för delaktighet, S2024/01020, Ändringsbeslut 2024-05-16.*

United Nations Committee on the Rights of Persons with Disabilities (2024), *Concluding observations on the combined second and third periodic reports of Sweden. CRPD/C/SWE/CO/2-3.*